

Henki &

elämä

Hautajaisia ei tullutkaan

Jyväskylän
seurakunnan
lehti

28.1.2021 ■ numero 1

Lastentila Itu
aloittaa Kirkko-
puiston laidalla

► sivu 5

Jumalan-
kaipua vai
provokaatiota?

► sivut 8–9

Yhteisvastuu-
keräys auttaa
ikäihmisiä

► sivu 16

Pääkirjoitus

Nopea vastaus

Kirkko ja kaupunki -lehdessä julkaistiin viime viikolla kolumni, jonka jälkeen kirkon johtajilla on ollut asiaa.

Kauniaisten seurakunnan pastori Kari Kuula rinnasti kolmussaan eläinten teollisen käytön paholaisen tuhokeihin ja keskitysleireihin. Teksti aiheutti nykyajalle tyyppillisen somemyrskyn, ja pian jo ensimmäiset kysyvätkin, kuvastaako Kuulan teksti kenties kirkon kantaa maataloustuotantoon. Sitä se ei kuvastanut, ja myöhemmin myös Kuula itse pahoitteli tekstiään.

Kohu kuitenkin toi jälleen esiin olennaisen asian. Edes kirkon jäsenet eivät tienneet, mikä tarkalleen oli heidän oman hengellisen yhteisönsä kanta tähän asiaan. Samaa tapaamaan kuin jäsenet eivät vielä tiedä, mikä lopulta onkaan heidän kirkkonsa avioliittokäsitys.

Maatalousasiaan vastaus kuitenkin tuli nopeasti piispojen suulla. Lapuan piispa Simo Peura riensi kertomaan kantansa hiippakunnan nettisivuilla julkaisemallaan tekstillä, ja arkkipiispa Tapio Luoma kirjoitti Facebookissa kirkon tehtävänä olevan maatalouselinkeinon harjoittajien tukeminen, ei heidän syyllistämisenä.

On tärkeä asia, että kirkko tällä kertaa vastasi nopeasti, kun siltä kysyttiin.

Tutkimalla Simo Peuran julkaisemia kirjoituksia viimeisimmän viiden vuoden ajalta selviää sekin, että Peura on ottanut maataloustuottajien puolesta kantaa tekstillään myös vuonna 2016. Lisäksi Lapuan hiippakunta on ollut mukana maatalousyrittäjien hyvinvointia lisäävässä Varavoimaa farmarille -hankkeessa.

Juhlapuheet eivät kuitenkaan ylitä uutiskynnystä. Peura on viimeisimmän viiden vuoden aikana julkaissut sivuillaan enimmäkseen kirkkovuoden kiertoa, ja viime aikoina koronatilanteeseen, liittyviä tekstejä sekä saarnoja, mutta vain harvakseltaan erillisiä kannanottoja ajankohtaisiin asioihin. Hänen ulostulonsa nopeasti maatalousasiassa on tervetullut teko, ja kuvastaa toivottavasti osaltaan kirkon johdon lisääntyvää ymmärrystä julkisuuden logiikasta.

Halusimme tai emme, julkisuuden sykli on hektinen. Kun jokin asia on hetken agendalla, siitä on puhuttava juuri silloin. Vain näin viesti tavoittaa yleisönsä, ja kirkko ehtii mukaan yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Jonna Arola
Päätoimittaja

Yksi hetki

Nelli Honkanen (oik.) osallistui liikuttavaan hartauteen Kotalammi maanantaina 18.1. kello 14.16. Honkanen vierellä vapaaehtoisena toimineet Ritva Siltanen (taasempana vas.) ja Pirjo Raittila. Liikuttavasta hartaudesta vastaa Keltinmäen alue-seurakunnan diakoniatyö.

Kolme tärppiä tuleviin hetkiin

- 1** Kaunisharjun metsäperhekerho tiistaisin kello 9–11. Perhekerhossa liikutaan Kaunisharjun puistoissa ja lähimetsissä. Kokoon tuleminen kerholan pihassa, Yläkoskentie 11.
- 2** Kuokkalan kirkon jumalanpalvelus su 7.2. kello 11 lähetetään suorana Henki ja elämän Youtube-kanavalla. Kynttiläpäivänä avataan myös tämän vuoden Yhteisvastuukeräys.
- 3** International Sunday Service su 14.2. kello 18 Vanhasa pappilassa. Englanninkielisen palveluksen pitää pastori Raimo Laine. Musiikissa Gerard Daams ja Emily Carlson.

Lisää toimintaamme sivuilla 11–13.

Sanottua

”Useat joutuvat kituuttamaan pienen takueläkkeen varassa. Ulkopuolinen apu on monelle välttämätöntä. Tänä vuonna Yhteisvastuukeräys toimii köyhien vanhusten äänenä. Toivon, että voimme yhdessä olla edistämässä ihmisen arjen toteutumista ikäihmisten elämässä niin täällä kotimaassa kuin kauempanakin.”
Keräysjohtaja Tapio Pajunen (Yhteisvastuu-lehti 2021)

”Tutkikoon tiede vain vapaasti Jumalan kädenjälkiä maailmassa. Melkein kaikki prosessit voidaan selittää tieteen kanalta. Kun annamme tieteen ol-

la rauhassa tiedettä, annamme kunnian Jumalalle, joka on läsnä kaikessa, missä elämme, liikumme ja olemme. Usko ja tiede voivat kulkea rinnakkain kuin vanha aviopari.”
Kirkon koulutuskeskuksen raamattukouluttaja Mika Aspinen (Kirkko & koti 11/2020)

”Toivon, että kulunut vuosi sai ihmiskunnan tajuamaan haavoittumattomuuden illuusiona. Ymmärtämään, että näinkin voi näköjään käydä, kun kerran jokainen meistä sattuu olemaan lihaa ja verta.”
Toimittaja Laura Hallamaa (Yle.fi 28.12.2020)

”Suomalainen sanavapaus ei ole mikään sattumasaavutus, vaan ikään kuin kansakuntaan sisäänkirjoitettu ominaisuus. Se on hyvä lähtökohta myös tulevaisuudelle.”
Presidentti Sauli Niinistö (Keskisuomalainen 150-lehti 6.1.2021)

”Erlaisiin instituutioihin sitoutuminen on heikentynyt nuoremmissä ikäryhmissä, erityisesti 80-luvulla syntyneillä millennialleilla. He myös miettivät yhä tarkemmin, valitsevatko eri elämäntilanteissa uskonnollisen seremonian.”
Kirkon tutkimuskeskuksen tutkija Veli-Matti Salminen (Pieni on Suurin -lehti 1/2021)

1/21

Kannessa: Leena Ruotonen kannustaa syövästä kohtavia kyselymään ja etsimään tietoa sairaudestaan mahdollisimman paljon.
Kuva: Sami Saarenpää

Päätoimittaja
Jonna Arola 040 535 1064
Toimitus
Heikki Impiö 050 303 3180
Sirpa Koivisto 040 703 0350
Elina Manninen 050 360 3459
Minna Palovaara 050 380 0612

Taitto Viestintä-Paprico Oy
Sähköposti
jksrk.viestinta@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite
Vapaudenkatu 47
PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ

f jksrk

@jyvaskylan_seurakunta

@Henkielama

henkielama

Ajassa

Kohti vapaampaa elämää

Työterveyshoitaja Johanna Gummerus rokottaa koronaa vastaan ja toivoo, ettei tauti enää tulevaisuudessa rajoita yhdessäoloa ja matkustamista.

ELINA MANNINEN teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Kerro itsestäsi.

Olen työterveyshoitaja Johanna Gummerus, kahden lapsen äiti ja kahden mummi. Asustelen Vaajakoskella ja työskentelen Työterveys Aalossa Jyväskylässä ja vähän Hankasalmeella. Olen teh-

nyt töitä työterveyshoitajana parikymmentä vuotta, käytännössä koko urani.

Miksi terveydenhoitajaksi?

Tämä ammatti on varmaan imetty jo äidinmaidosta. Äiti oli sairaanhoitaja ja kaksi siskoanikin ovat alalla – sukuvika siis. Ihmisten kanssa työskentely ja tervey-

den edistäminen ovat aina olleet lähellä sydäntä.

Mitä terveys oikeastaan on?

Se onkin mielenkiintoinen kysymys. Terveystunne ei ole sairauden puuttumista. Se on kokonaisvaltainen hyvinolon tunne. Sellainen, että voi satunnaisista kolotuksista, jomotuksista tai jostakin perussairaudesta huolimatta kokea itsensä terveeksi. Se on toiminta- ja työkykyä, sitä että pystyy elämään elämänsä siinä mittakaavassa kuin itse haluaa.

Tulit juuri rokottamasta, mitä ja ketä rokotit?

Tällä hetkellä työterveyshuollossa annetaan Comirnaty-koronarokotteita Keski-Suomen sairaanhoitopiirin tehohoidossa ja päivystyksessä työskenteleville ihmisille. Rokotamme myös kaupungin ikään- ja työehtojen palvelutalojen ja kotihoidon työntekijöitä.

Onko rokottaminen vaikeaa?

Ei se ole, kun tietää mitä tekee. Rokottaminen on Suomessa luvanvaraista, eli vain siihen koulutut henkilöt saavat antaa rokotteita. Kyllä siinä pitää olla tarkkana, mutta sanoisin että se on enemminkin helpohkoa.

Mikä rokotteen ottamisessa pelottaa?

Lapsi pelottaa usein neulalla pistäminen, se että se sattuu. Aikuiset saattavat pelätä sitä, voiko rokote aiheuttaa jonkin vakavan reaktion tai voiko siitä saada jonkin pysyvän

haitan. Ja ne ovat tietysti isoja kysymyksiä.

Otatko itse koronarokotteen?

Olen jo ottanut. Sain ensimmäisen annoksen viime viikolla ja toisen annoksen helmikuun alussa. Vaikkei koronarokote ole mikään pääsylippu vapauteen, niin onhan se tosi odotettu juttu. Itsellekin syntyi sellainen toivo, että ehkä josain vaiheessa päästään rokottamisen myötä taas vähän vapaampaan elämään.

Mitä sanoisit ihmiselle, joka empii koronarokotteen ottamista?

Tämä on eettinen kysymys, jossa jokaisen täytyy tehdä oma päätöksensä. Kannattaa punnita aikakin vakavan koronataudin riskit ja se, kuinka suuri riski on itse läheisilleen ja itselleen ilman rokotteen antamaa suojaa. Toisessa vaakakupissa ovat sitten ne mahdolliset haittavaikutukset. Tietoa täytyy ammentaa niiltä, jotka rokotteita tutkivat – ja sitten ratkaista se, luottaako tiedon lähteeseen.

Miten pandemia on vaikuttanut työhösi?

Koronariski pitää huomioida työssä samoin kuin muussakin elämässä, miettiä kuinka käydä työpäiväkoilla ja tehdä terveystarkastuksia turvallisesti. Työterveyshuollossa on viime vuoden aikana painittu aiempaa enemmän mielialaan liittyvien asioiden kanssa. Mielen- terveys ja sen järkkäminen asiakaskunnassa on vaikuttanut omaankin työhön.

Työterveyshoitaja Johanna Gummerus muistuttelee ihmisiä työnsä terveistä elämäntavoista. Hyvän unen, liikunnan ja ruuan lisäksi kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin vaikuttaa kyky purkaa stressiä.

Rajoitukset jatkuvat, liite ei ilmesty

Koronaepidemian vuoksi noudatettavat kokoontumisrajoitukset vaikuttavat monin tavoin Jyväskylän seurakunnan toimintaan. Seurakunnassa ei ainakaan ennen helmikuun loppua järjestetä yli 10 hengen tilaisuuksia. Poikkeuksia voidaan tehdä lähimpien perheenjäsenten osallistumisessa hautajaisiin ja tietyissä lasten kerhotoiminnissa, jotka eivät ole yleisötilaisuuksia.

Tästä syystä myös kään Henki & elämä -lehden erillinen tapahtumaliite ei toistaiseksi ilmesty. Toimintaa on tässä lehdessä koottu sivuille 11–13.

Henkilömäärää tilaisuuksissa rajoitetaan viranomaisen ohjeiden mukaan, ja ohjeiden mahdollisesti muuttuessa ajankohtaisimmat tiedot kerrotaan verkkosivuiltamme jyvaskylanseurakunta.fi.

Heikki Tynkkynen jatkaa valtuuston puheenjohtajana

Jyväskylän seurakunnan kirkkovaltuustoa johtaa myös seuraavat kaksi vuotta Heikki Tynkkynen (kesk.).

Heikki Tynkkynen

Valtuuston varapuheenjohtajaksi kirkkovaltuusto valitsi Mauri Tervosen (Seurakuntaväki).

Kirkkoneuvoston puheenjohtajana toimii kirkkoherroja Arto Viitala, varapuheenjohtajaksi valittiin Mauri Sompaa (kok.).

Kirkkoneuvostoon valittiin Anniina Savolainen, Jari Tuukkanen ja Jussi Lehtimäki (kesk.), Raija Sipilinen (kok.), Inkeri Tuunanen ja Erkki Puhalainen (Seurakuntaväki), Liisa Kuparinen (Vihreät), Tuuli Väliniemi ja Irmeli Ahola (sd.), Reetta Suonpää (Myrskyläyhty) ja Tarmo Kemppainen (Kristillisten perusarvojen puolesta).

Seurakunnan ympäristödiplomi saamassa jatkoa

Jyväskylän seurakunta on saamassa jatkoa seurakunnan ympäristötyötä ohjaavalle Kirkon ympäristödiplomille. Ympäristödiplomi on evankelis-luterilaisen kirkon oma ympäristöjärjestelmä, jonka avulla seurakunnat pyrkivät torjumaan ilmastomuutosta. Jyväskylän seurakunnalla on ollut Kirkon ympäristödiplomi jo vuodesta 2011 lähtien. Diplomin jatko hyväksyttiin kirkkohallituksessa.

Tuhkausten määrä jatkaa kasvuaan

Jos arkkupaikat ovat täynnä, on tuhkausta ainoa tapa päästä sukhautaan.

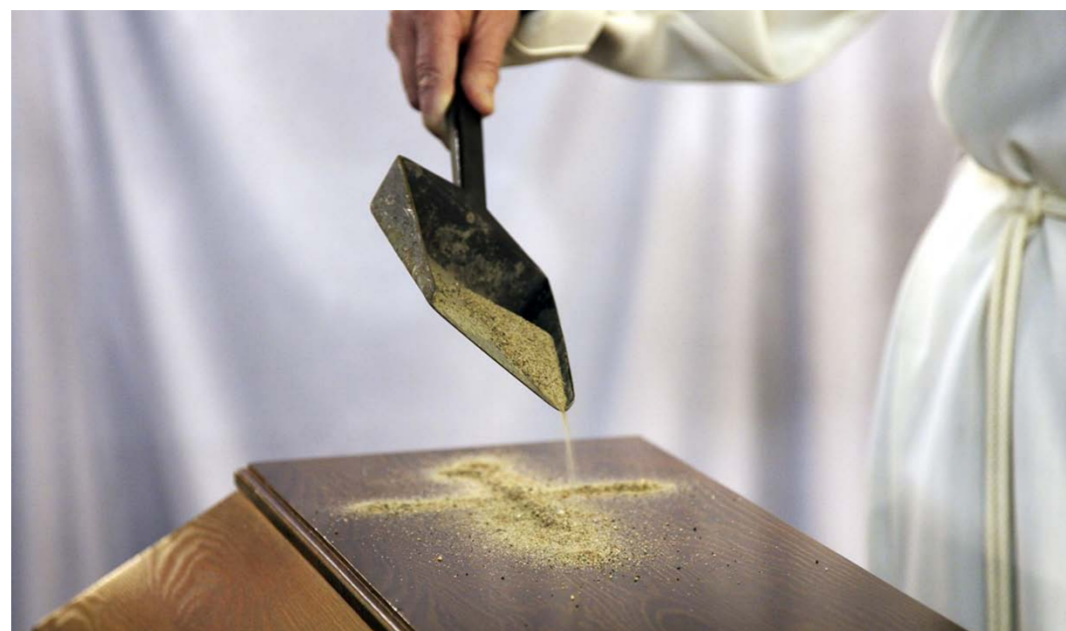
SIRPA KOIVISTO teksti
AARNE ORMIO kuva

Tuhkausten osuus kaikista hautauksista kasvoi edelleen Jyväskylässä. Tuhkauksia oli viime vuoden 1 011 hautauksesta 67 prosenttia. Kasvu edellisvuoteen oli neljä prosenttiyksikköä.

Kaikkiaan Jyväskylän krematoriossa tuhkaattiin viime vuonna 1 840 vainajaa, joka on 189 enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Jyväskylän krematoriossa tuhkaataan vainajia Jyväskylän lisäksi Keski-Suomen maakunnan alueelta ja Mikkelistä.

Jyväskylän krematoriossa tuhkausten määrä on kymmenessä vuodessa yli kaksikertaistunut. Jyväskylän seurakunnan hautaus-toimen pääliikö Antti Pekuri uskoo, että tuhkahautaukset yleistyvät entisestään. Käytännön syitä ovat muun muassa kantajien puute sekä vanhojen arkkusuhautosten täyttyminen. Jos arkkupaikat ovat jo täynnä, on tuhkahautaus käytännössä ainoa vaihtoehto tulla haudatuksi sukhautaan. Perinteisten hautapaikkojen ylläpito ja hoitaminen voi olla myös vaikeaa kaukana asuvien sukulaisten toimesta. – Seurakunnat ovat rakentaneet viime vuosina paljon erilaisia, kauniita uurnahautaus-alueita. Uusien alueiden käyttöönotto lisää tuhka-hautauksia, Pekuri jatkaa.

Vainaja haudataan myös muualle kuin hautausmaalle. Viime vuoden 1 840 tuhkatusta vainajasta 155 haudattiin muualle. Tuhkat voidaan sirotella tai haudata esimerkiksi mereen, järveen tai jonnekin kiinteistöalueelle. Tämä edellyttää kuitenkin aina maan- tai vesialueen omistajan lupaa.

Arkkuhautauksen osuus vähenee vuosi vuodelta. Tuhkausten osuus kaikista hautauksista on jo yli 60 prosenttia, arvioi Suomen Hautaus toiminnan keskusliiton pääsihteeri Matti Halme.

Jyväskylän seurakunnassa lähes puolet tuhkatuista vainajista haudattiin vanhoihin arkkusuhautoihin, hieman yli kolmannes uurnasuhautoihin ja loppu viidenne muistolehtoihin, sirottelualueille ja kolmabaarion eli uurnaholviin.

» Kirkkona ajattelemme, että tärkeintä on, että vainaja siunataan ja voimme rukoilla yhdessä.

Koko maan osalta suuntaus on samanlainen kuin Jyväskylässä: tuhkausten määrä kasvaa. Viime vuoden osalta tilastoja ei ole vielä saatavilla, mutta Suomen Hautaus toiminnan keskusliiton puolesta Matti Halme arvioi, että tuhkausten osuus kaikista hautauksista nousee jo yli 60 prosenttiin.

Vuonna 2019 tuhkausten osuus oli koko maassa 57 prosenttia. Osuudet vaihtelevat suuresti eri puolilla Suomea. – Pääkaupunkiseudulla tuhkausprosentti on ollut jo pitkään noin 90, Halme sanoo. Tuhkauksiin vaikuttaa osaltaan krematorioiden määrä. – Krematoriokapasiteetti ei jatkua maassamme tasaisesti. Krematoriota pitäisi saada lisää, jotta yhdenvertainen mahdollisuus tuhkaukseen asuinpaikasta riippumatta toteutuisi, Halme huomauttaa.

Miten koronavuosi on vaikuttanut hautauksiin, on vielä vaikea arvioida. – Ehkä koronaepidemia on jonkin verran lisännyt tuhkausta, Matti Halme sanoo.

Koronan vuoksi tuhkausta ei ole ollut välttämättömää. Vainajat, joilla on todettu tai epäillään olleen koronavirus, on voitu haudata ja tuhkausta tavonomaiseen tapaan. Vainajan tuhkaukseen on saatettu päättää korona-ajan hautausjärjestely-

vuoksi. Korona-aikana saatto- väen määrä on jouduttu rajoittamaan vain lähimaisiin.

– Ympäri Suomea on ollut tilanteita, joissa vainaja on ensin tuhkaattu ja muistotilaisuus haluttu järjestää myöhemmin isommalla saattoväellä, Halme kertoo.

Näin on jossain määrin toimitettu myös Jyväskylässä, Antti Pekuri vahvistaa.

– Tilanteet, joissa vainaja tuhkaataan ja vasta sen jälkeen siunausta, ovat hienoissa kasvussa. Näitä korona-aika on jonkin verran lisännyt.

Teologista estettä vainajan tuhkaamiselle ennen siunausta ei ole.

– Kirkkona ajattelemme, että tärkeintä on, että vainaja siunataan ja voimme rukoilla yhdessä. Onko vainaja tuhkaattu ennen siunaamista, on toissijainen kysymys, joka liittyy enemmän tapoihin kuin teologiaan, asiantuntija Terhi Paananen kirkkohallituksesta toteaa. Paananen uskoo, että kaikki haudataan siunaamiseen liittyvät tavat monipuolistuvat tulevaisuudessa.

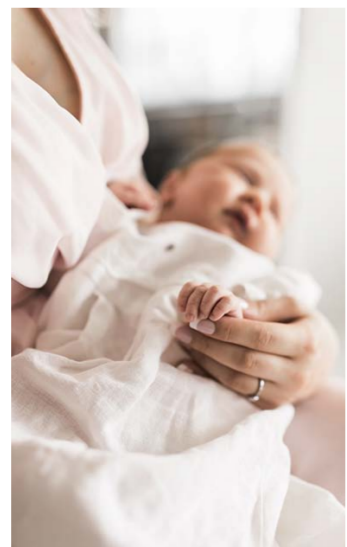
Kriisiaika vahvasti jäsenyyden merkitystä

Kirkosta erosi viime vuonna aiempaa vähemmän väkeä.

SIRPA KOIVISTO teksti
HELI MIELONEN kuva

Jyväskylän seurakunnan jäsentilastot viime vuodelta ovat monelta osin myönteistä luettavaa. Kirkosta eroamisissa tapahtui notkahdus alaspäin. Viime vuonna kirkosta erosi 1 593 jäsentä, joka on lähes 300 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Kirkkoon liittyneitä oli 556. – Koronakriisin aikana jäsenmäärän kehitys on ollut varsin positiivista. Voi olettaa, että kriisiaika on jälleen vahvistanut monien mielissä kirkon jäsenyyden merkitystä. Jyväskylän seurakunnan kirkkoherroja Arto Viitala toteaa.

Jyväskylän seurakuntaan kuului vuoden lopussa 93 964 jäsentä.

Monen lapsen ristiaisiä siirrettiin koronan vuoksi myöhemmäksi.

Seurakuntaan muuttaneissa ja pois lähteneiden määrässä ei tapahtunut suuria muutoksia.

– Kun otetaan huomioon myös kuolleiden määrä sekä muuttaneiden luvut, Jyväskylän seurakunnan jäsenmäärä pieneni noin 400 henkilöllä. Se on jokseenkin saman verran kuin yleensäkin viime vuosina, Viitala kertoo.

Kasteen sai 824 alle 1-vuotiaasta lasta. Koronavuosi heijastui kastettujen määrään.

– Kastettujen luvussa on viime vuonna nähtävissä sellainen erityispiirre, että yli sadan lapsen kohdalla ristiaisiä siirrettiin koronan vuoksi tavanomaista myöhemmäksi, ja lapsi rekisteröitiin ensin väestötietoihin ilman kastetta. Näitä lapset näkyvät kirkkoon liitty-

neiden luvussa, joka on 80 henkilöä suurempi kuin edellisenä vuonna, Viitala selvittää.

– Hyvin harvat ovat siis koronan vuoksi jättäneet lastaan kastamatta.

Kirkon tutkimuskeskus ennakoii, että vuonna 2020 Suomen evankelis-luterilaiseen kirkkoon liittyneiden määrä nousee edellisvuodesta, ja kirkosta eronneiden määrä jäänee edellisvuotta alhaisemmaksi. Kirkon kokonaisjäsenmäärään ennakoitaan viime vuosien tapaan maltillista, noin prosentin las- kua. Kirkon tutkimuskeskuksen arvioiden perusteella kirkkoon kuului vuoden alussa noin 67 prosenttia väestöstä.

Koko kirkon jäsentilastot valmis- tuvat helmikuussa.

Lastentila Itu alkaa olla viime silauksia vaille valmis. Kati Koskinen (vas.), Laura Rouhiainen ja muut lastenhojaajat iloitsevat erityisesti Leila Jokiniemen upeasta seinämaalauksesta.

Toiminta alkaa pienin askelin

Lastentila Itu Kirkkopuiston laidalla odottaa jo lapsia ja perheitä, ja toiminta alkaakin pienimuotoisesti. Seurakunnassa pohditaan jatkuvasti, kuinka toimintaa pystytään järjestämään mahdollisimman turvallisesti.

MINNA PALOVAARA teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Koronarajoitukset ja suositukset jatkuvat Jyväskylässä, mutta lasten ja nuorten harrastustoimintaa on pyritty niiden puitteissa pitämään kaupungissa käynnissä, niin myös seurakunnassa.

– Olemme eläneet kohta vuoden koronan varjossa, ja monella on jo suuri tarve kokoontua. Tähän tarpeeseen haluamme vastata turvallisilla tavoilla, sanoo yhteisen seurakuntatyön johtaja Heli Ahonen.

Osallistujamäärän rajoittamisen lisäksi huolehditaan turvaväleis- tä, noudatetaan hygieni- ja mi- tua turvallisuusohjeita ja maskisuo- situs koskee tällä hetkellä 12-vuo- ta täyttäneitä.

– Puitteet ovat nämä, mutta ha- luamme kohdata ja palvella niiden mukaisesti. Elämme yhä hyvin epä- varmassa tilanteessa ja reagoimme muutoksiin tarpeen mukaan. Kan- nattaa seurata tietoja tapahtumista ja kokoontumisista verkkosivui- tamme, Ahonen kannustaa.

Poikkeuksellisen talven aikana seurakuntaan on valmistunut uusi lastentila Itu osoitteeseen Kilpisen- katu 6. Tila mahdollistaa monen- laista toimintaa ja tapahtumia. Si- jainti on keskeinen, ja aivan naapu-

rista löytyvät seurakunnan Silmu- tilat Valtiontalossa, Kaupunginkir- ko ja Vanhan Pappilan piha-alue.

– Toivomme tästä avointa mata- lan kynnyksen paikkaa perheiden ja lasten käyttöön, kunhan korona hellittää, suunnittelee varhaiskas- vatuksen ohjaaja Anne Kettunen.

Tällä hetkellä ryhmät on pidet- tävä pieninä. Kerhot ja ryhmät, ku- ten vauva- ja taaperoryhmät, päi- väkerhot ja muskarit voivat kui- tenkin pyöriä. Pop-up-muskarit ja muu avoimien ovien toiminta ovat

osittain tauolla, ja osaan pyydet- tään ilmoittautumaan etukäteen. Tiedot kannattaa tarkistaa joko nettisivulta tai työntekijöiltä.

» Kevät oli rankka, mutta myös innosti uskaltamaan.

– Unelmoimme avajaisista ja muista tapahtumista. Haluaisim- me heti toivottaa kaikki tervetul-

leiksi, mutta nyt on elettävä rajoi- tusten mukaan.

Kevällä korona pakotti luopu- maan kokoontumisista, mutta al- kujärkytyksen jälkeen löytyi uusia keinoja pitää yhteyttä perheisiin. Osa niistä tulee käyttöön jatkossa- kin, osa jäänee kokeiluiksi. Perheis- sä odotettiin kerhokirjeitä, tehtä- viä tehtiin innolla ja lastenhojaa- jille lähetettiin kuvia kerholapsista. – Kevät oli rankka, mutta myös innosti uskaltamaan ja oppimaan

Jutussa kerrotut toimin- talinjaukset voivat näinä aikoina muuttua nopeasti. Tarkistatthän tapahtu- makohdattaiset ajankohtai- simmat tiedot Jyväskylän seurakunnan verkkosi- vulta, jyvaskylanseura- kunta.fi/tapahtumat.

Riparit sujuivat etänäkin hyvin, mutta leirejä on ikävä

Vuonna 2020 riparit käytiin Jyväskylän seurakunnassa osittain etä- nä, ja konfirmaatioita pidettiin pieninä ryhmäinä. – Näissäkin oloissa rippikoulu oli usean palautteen mukaan hyväl- lä tavalla mieliinpainuva ja onnis- tunut, sanoo nuoriso- ja rippikou- lutyön asiantuntija Janne Kippola.

Etärippikoulussa verkotyö- kentely tuli tutuksi, ja isokoulu- tusta voidaan jatkaa samaan ta- paan. Verko ei kuitenkaan voi täy- sin korvata lähihoitaamista, vaan edelleen halutaan järjestää lähi- kohtaamisia ja jakaa osallistujat tarpeen mukaan pieniin ryhmiin. Verkotapaamiset soveltuvat

turvallisesti isollekin porukalle. Kun kaikki kokoontuminen ke- vällä loppui, nuoria voitiin koh- data verkossa Discord-alustalla. Keino on jatkossakin käytettävis- sä, jos tarvetta ilmenee. Alakou- luikäisten pelikerho Fisuklupi Mi- necraft-maailmassa jatkuu ver- kossa kuten ennenkin.

Tilanteeseen sopeutumista oli esimerkiksi yhteistyö Taika-Pette- rin kanssa. Kun kiertue kouluihin peruuntui, jaettiin Taika-Petterin ja Jakke Jääkarhun tunnettaivoi- deot maksutta koulujen käyttöön. Kippola on tyytyväinen, että las- ten ja nuorten toimintaa voidaan

jatkaa soveltaen, ja vain vähän jou- dutaan perumaan kokonaan. Osal- listujamäärien rajoituksiin on eh- ditetty tottua jo syyskaudella. Har- millisesti rajoitukset ovat näkyneet joissakin avoimien ovien tapaami- sissa, missä on jouduttu kääntyy- tämään halukkaita tulijoita takai- sin. Siksi joihinkin kokoontumisiin pyydetään ilmoittautumaan etu- käteen. Koululaisten avoimia ilta- päiväryhmiä on jaettu pienempiin osiin ja eristetty ryhmiä toisistaan tai jokin aika saatetaan varata vain tietyin koulun oppilaille.

Leirit ja muut yön yli kestävät retket ovat toistaiseksi tauolla,

mutta päiväretkiä voidaan järjes- tää. Keväälle suunniteltujen rippi- leirien kohtalo pyritään ratkaise- maan mahdollisimman pian. – On pakko elää tilanteessa ja muuttaa suunnitelmia nopeas- tikin. Tuttuihin, kaivattuihin ko- koontumisiin palataan heti, kun rajoituksia helpotetaan. Se on varmasti kaikkien toiveissa. Kip- pola sanoo.

Myös nuorten yksilötapaami- set ja pienet ryhmät voivat jatkaa. Nuorisotyön ohjaajat tapaavat piennryhmiä muun muassa Gradi- alla ja päivystävät kohtaamispaik- ka Bostarilla. Kadulle jalkaudu- taan säännöllisesti.

Terminaalihoidosta takaisin elämään

Leena Ruotonen ehti järjestää omat hautajaisensa ja hyvästellä läheisensä. Kaiken muutti yksi tärkeä koetulos.

MINNA PALOVAARA teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

– Teillä on vatsassa pahanlaatuinen kasvain. Jätätte nyt sairaalaan tutkimuksia varten, sanoo lääkäri valkoisessa takissaan.

Leena Ruotosen päässä löi tyhjää, oli vaikea hengittää. Syöpä! 58-vuotiaan erityisluokanopettajan toukokuinen päivä oli alkanut kuten mikä tahansa arkipäivä, mutta siinä hetkessä hänestä tuli syöpäpotilas.

Muutama tunti aiemmin hän oli tullut keskussairaalan päivystykseen työterveyslääkärin läheteellä. Aika sinne oli varattu verenpainelääkityksen vuoksi, mutta hän kertoi samalla muutaman viikon jatkuneesta ponnnettomuudesta, pitkittyneestä yskästä, valvotuista öistä ja runsaasta hikoilusta. Mahanseutu oli oudosti kasvanut ja paino lisääntynyt lyhyessä ajassa useita kiloja. Housut kiristivät, vaikka mitään kipua ei tuntunut.

Tutkimuksissa syöpää löytyi lähes koko vatsan alueelta, ja se nimettiin munasarjasyöväksi. Isoa leikkausta saisi odottaa parin viikon ajan sairauslomalla kotona. Sinä vuonna luokan kevätdistukset kirjoittaisi joku muu.

Ruotonen päätti kertoa sairaudestaan avoimesti. Koko lähipiiri, työkaverit, ystävät ja läheiset olivat yllättyneitä ja kauhuissaan. Puhelin soi, kun monet tarjosivat myötätuntoisina tukeaan ja kyselivät vointia.

– Helpotti, kun sain kerrottua ihmisille tilanteestani, koska sitten saisin sairastaa rauhassa. Odottelin leikkausta ja hoitojen alkamista ja toivoin parasta.

” Tilanne oli kummallinen ja käsittämätön, tähänkö kaikki päättyisi?

Odottaminen oli raskasta. Vatsa jatkoi kasvamistaan, kasvat ja vartalo turposivat niin, että päälle mahtui vain vaatekoneen isoin mekko. Yskäkin paheni ja valvotti öisin. Lopulta iso leikkausta ei tehtykään, vaan kasvaimesta päätettiin ottaa koepala. Tehtiin myös munuaisten virtaamista mittaava koe, koska sytostaattihoidoihin tarvitaan vahvat munuaiset. Hoitoja pitäisi vielä odottaa muutama päivä.

Eräänä aamuyönä alkoi oksentaminen. Olo oli niin heikko, että oli lähdeävä päivystykseen ja saman tien osastolle. Hoitojen alkua saisi nyt odotella sairaalassa. Kunto huononi yhä, käveleminen oli työlästä ja hengittäminen vaikeutui.

– En tiennyt lainkaan, mitä seuraavaksi tapahtuisi, makasin tipassa ja odotin. Vatsanahkaa kiristi niin, että se tuntui repeävän, hän muistaa.

Vihdoin sängyn vierelle käveli kaksi lääkäriä uutisinaan.

– Nyt olemme todenneet, että mitään ei voida tehdä. Munuaiset eivät toimi, emmekä voi aloittaa sytostaattihoidoja. Alamme etsiä teille jatkopaikkaa Kyllön sairaalasta, he kertoivat.

Elinaikaa annettiin muutama päivä tai enimmillään kaksi viikkoa. Tajunta hiipui vähitellen ja lopulta tulisi kuolema, jota saisi odottaa Kyllössä terminaalihoidossa. Kipuja ei kuitenkaan tarvitsisi kärsiä, sen he lupasivat.

Tilanne oli kummallinen ja käsittämätön, tähänkö kaikki päättyisi? Niin moni asia jäi kesken. Kuitenkin olo oli niin sairas ja väsynyt, että kuolema tuntui ymmärrettävältä. Mieli tarrautui käytännöllisiin asioihin. Hän alkoi järjestelyt kiireellä miesystävänsä, vanhan äitinsä ja jo aikuisen poikansa kanssa. Hautajaiset piti suunnitella. Hautapaikka olisi valmiina isän vieressä hautausmaalla, ja tuttu pappi hoitaisi siunauksen. Pitäisi laatia kuolinilmoitus ja avoin kutsu hautajaisiin. Piti soittaa ja kertoa uutiset kaikille.

Ruotonen uskoi, että läheiset kyllä pärjäisivät ja osaisivat jatkaa elämäänsä. Hänelle kuolema tarkoittaisi tuskan loppumista ja pääsyä pois. Ajatus tuntui jopa etuoikeudelta.

– Ajattelin, kuinka onnekasta on päästä näin helpolla pois. Livistä takaportista ilman heikentyvää vanhuutta. Mutta syvällä sisällä säilyi kuitenkin epäily – enhän minä noin vain voi kuolla.

Kyllössä kuoleman ajattelemisen ja sopeutuminen terminaalihoidon keskeytyvät jo puolen tunnin kuluttua saapumisesta, kun naislääkärin kiireinen korkokenkien kopina pysähtyi huoneen ovelle. Hänellä oli toisenlaisia uutisia: Koepalan tulokset olivat tulleet, ja kyseessä olikin aivan toinen syöpä, lymfooma – ja se oli hoidettavissa. Hoidot Sädesairaalaissa alkaisivat jo seuraavana päivänä!

Lääkäri jatkoi puhettaan ja vastaili Ruotosen äidin kysymyksiin, kertoi mistä lymfoomasta oli kysymys ja mitä seuraavaksi tapahtuisi.

– Tuskin kuulin, mitä he puhuivat. Päässäni humisi ja rintaa puristi, Ruotonen kuvailee tuntemuksiaan.

Sitten tuli itku. Se purkautui vihdoin syvältä ensimmäisen kerran syöpäuutisten jälkeen. Pian kaikki kolme kyynelehtivää naista halaillivat toisiaan. Vielä ei olisikaan kuoleman aika.

Sairaus sai uuden nimen: aggressiivinen diffuusi suurisoluiinen B-solulymfooma vatsakalvolla, pernassa ja keuhkoissa. Sädesairaalaissa tehokkaat hoidot päästiin aloittamaan, kunhan ensin elvytettiin munuaiset perinpohjaisella suonensisäisellä lääkityksellä. Ensimmäisen solunsalpaajahoidon tehokas lääke piti annostella varoen, koska nopeasti poistuva syöpäsolukko saattaa tukkia munuaiset – ja niin myös kävi. On-

neksi hengenvaarallinen tilanne saatiin jälleen korjattua.

Ruotonen puhuu kunnioittavasti biologisesta ihmelääke rituksimabista, joka 2000-luvun alussa nosti lymfoomien hoitotulokset uusiin lukemiin. Muutenkin hänellä on kova usko lääkkeisiin.

– Unilääkkeillä pystyin nukkumaan ja pahoinvointilääkkeet auttoivat syömään. Oikeat lääkkeet parantavat ihmisen.

Sairautta jaksottivat kahdeksan hoitokertaa kolmen viikon välein, ja sytostaattihoidelmä toimi tehokkaasti. Hoitoputkeen ei tullut katkoksia esimerkiksi kuumeen vuoksi. Syöpäsairaalalle kaikenlaiset infektiot ovat vaarallisia, sen vuoksi piti eristäytyä kotiin ja antaa miesystävän hoitaa kauppa-asiat. Jokaisen hoitokerran jälkeen olo oli sairas ja heikko viikon verran, ja suun limakalvat menivät rikki. Omat hiukset vaihtuivat Kellan korvaamaan peruukkiiin.

” Mielestäni lääketiede on ihmeellinen. Kehittyneet lääkkeet parantavat syövästäkin.

Vihdoin seitsemän kuukauden kuluttua kohtalokkaasta syöpäuutisesta olivat sytostaattihoidot ohi, ja hän palasi takaisin töihin helmikuussa 2010.

Nyt sairauden seurantakin on ohi, pian 70-vuotta täyttävä Ruotonen on terveeksi julistettu ja elämäänsä tyytyväinen eläkeläinen. Hänen syöpäänsä kuolee tilastojen mukaan joka neljäs sairastunut. Silti hän ei pidä paranemistaan ihmeenä.

– Mielestäni lääketiede on ihmeellinen. Kehittyneet lääkkeet parantavat syövästäkin.

Syövän kokeminen on tuonut elämään syvyyttä, enkä hän koe katkeruutta sairaudesta. Muita syövän kohtaavia varten hän on kirjoittanut kirjan sairausajan blogikirjoitustensa ja hoitokertomusten pohjalta, koska sellaista tietoa on vähän tarjolla. Hän kannustaa ottamaan mahdollisimman paljon selvää omasta sairaudestaan ja hyväksymään sen osaksi elämää.

– Jollakin tavalla syövän kesyttää, kun siitä tietää mahdollisimman paljon. Sairastunut tarvitsee toivoa ja yksinäisyys väistyy, kun tapaa toisen syöpäsairaan, hän toteaa.

Kaiken jälkeen tärkeimmäksi nousee itse elämä.

– En tarvitse mitään erityistä. On maailman parasta vain elää, olla ja hengittää.

Lähteenä on käytetty haastattelun lisäksi Leena Ruotosen kirjaa ”Sinulla on syöpä”.

Leena Ruotonen on seurannut kiinnostuneena keskustelua vaativien syöpäleikkauksen keskittämisestä Kuopion yliopistolliseen sairaalaan. Hänen mielestään laadukas hoito on potilaalle tärkeintä. Sekä Jyväskylän että Kuopion lääketieteellinen osaaminen kannattaisi hyödyntää.

JUMALA ON POP

Kotimaiseen pop-musiikkiin sisältyy hyvin usein uskonnollista pohdintaa ja kristillistä symboliikkaa, mutta onko kyse jumalankaipuusta vai provokaatiosta?

JUHANA UNKURI teksti
WARNER MUSIC FINLAND kuvat

Varsinainen hengellinen musiikki ei tapaa soida samoilla radioaalloilla kuin niin sanottu sekulaari musiikki, vaan sille on varattu omat ohjelmansa ja kanavansa.

Sen sijaan Kotiteollisuus, Juice Leskinen, Happoradio, Samuli Putro ja Apulanta ovat tuttuja kaupallisilta aalloilta, ja myös heidän tuotannossaan käsitellään paljon uskontoa ja hengellistä pohdintaa. Viime aikoina esillä ovat olleet myös Antti Tuiskun teemallinen *Valittu kansa* -levy sekä Erika Vikmanin *Syntisten pöytä*, joka on ollut viime kuukausien soitetuimpia kappaleita Suomessa.

Uskonnon ja populaarikulttuurin suhdetta pohtinut Helsingin Tuomiokirkkoseurakunnan pastori **Joona Salminen** toteaa monien pop-kappaleiden käsittelevän teemoja, jotka sisältyvät kristilliseen teologiaan ja eri uskontoperinteisiin.

– Erilaiset viittaukset uskontojen pyhiin teksteihin on yksi taso, toinen taso on pinnan alla: millaisia eettisiä ihanteita kappaleista löytyy tai miten puhutaan esimerkiksi rakkaudesta, kuolemasta tai elämästä. Uskonnon vaikutus voi näkyä sekä suurissa kysymyksissä että pienissä yksityiskohdissa.

Salmisen mielestä esimerkiksi Tuiskun viime vuonna ilmestynyt *Valittu kansa* on kiinnostava kuva ajastamme. Korkeatasoisesti tuotettu pop-levy alkaa kirkkoon saapumisella ja päättyy kuoleman karnevalisointiin. Kappaleissa käsitellään paljon ihmisyy-

den peruskysymyksiä, kuten Jumalaa ja yhteisöllisyyttä. Myös selkeitä elämänohjeita kaivataan.

– On kiinnostavaa, että levyn teksteissä hengellinen etsintä ruumiillistetaan. Ruumis on ikään kuin vihje tai täynnä kysymyksiä, joiden kautta sukelletaan välillä hyvin syväle eksistentiaalisiiin kysymyksiin. Käsitelytapa on toki osittain provosoiva, mutta monia teemoja on käsitelty oivaltavasti.

Salmisen mielestä levyn sanoituksissa kuvataan mielenkiintoisella tavalla myös erilaisia uskonyhteisöjä.

– Samalla ihmisen etsintää ja kaipautta kuvataan traagisena: hengellinen jano kuluttaa ruumista. Jumalaa ei löydy, vaikka miten kovasti etsisi. Myös Jumalaa kuvataan ruumiillisesti ja hänelle annetaan inhimillisiä ominaisuuksia.

Erika Vikmanin *Syntisten pöytä* -kappaleessa taas korostuu Salmisen mukaan juutalais-kristillisellä sanastolla ja symboliikalla leikkittely. Langenneen maailman ilmiöi-

» Viittaukset uskontojen pyhiin teksteihin on yksi taso, toinen taso on pinnan alla: millaisia eettisiä ihanteita kappaleista löytyy tai miten puhutaan esimerkiksi rakkaudesta, kuolemasta tai elämästä.

Pastori Joona Salminen

Antti Tuiskun *Valittu kansa* -levyn kappaleissa käsitellään paljon ihmisyyden peruskysymyksiä, kuten Jumalaa ja yhteisöllisyyttä.

tä ja elämän rosoisuutta käsitellään diskon tahtiin.

– Synti esitetään houkuttelevana, hauskana ja jopa vapauttavana asiana, vastakohtana takakireälle ja tiukkapipoiselle elämänsenteele. Paratiisiiin ja ehtoollisenvieton väliin luodaan yhteys, samoin hyödynnetään monia raamatullisia ilmauksia kuten ”kielletty hedelmä” tai ”murrettu leipä”. Kappaleen nimi viittaa siihen, miten Luukkaan evankeliumin viidennessä luvussa Jeesusta kerrotaan kritisoidun siitä, että hän söi syn-

tisten kanssa, Joona Salminen toteaa.

Salmisen mukaan *Syntisten pöydässä* uskonnollisella kuvastolla leikitellään kiusoittelevaan sävyyn, mikä tekee kokonaisuudesta humoristisen. Sen sijaan Tuiskun levyllä ihmisen rikkinäisyys ja etsintä sekä Jumalan kätkeytyminen otetaan hänen mielestään enemmän tosissaan.

– Näitä esimerkkikappaleita ei kannata redusoida pelkiksi provokaatioiksi. Sen sijaan on katsottava, millaiseen kulttuuriseen keskusteluun ne liittyvät ja mitä voimme niistä oppia.

Jyväskylän Kuokkalan alue seurakunnan pastori **Miika Mäkinen** toteaa, että laulun tekijät haluavat käsitellä musiikin kautta syviä ja suuria teemoja, jotka kestävät aikaa. He tahtovat herättää tunteita ja koskettaa sie-lua.

– Jumalaakin lähestytään yhtäältä oma-kohtaisesti, toisaalta ilmiönä. Vaikka viime vuosisadalla sekulaarin ja hengellisen musiikin välinen erottelu korostui, jumalakaipuu

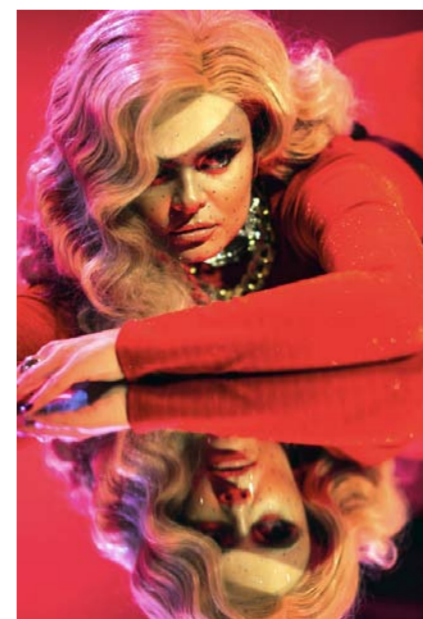
ei ole kadonnut mihinkään, vaan se löytää uusia sanoituksia.

Mäkinen mielestä Tuiskun ja Vikmanin kappaleiden suosio kertoo osaltaan siitä, miten tervetullutta uskonnon, ja uskon, käsitteleminen pop-kappaleissa on. Hänen mielestään on kuitenkin oleellista huomata, ettei laulun tekijällä ole lähtökohtaisesti tarkoitus eikä velvollisuutta kuvata kristinuskon oppisisältöjä tai ydintä kattavasti.

– Kiinnostavimmat pop-laulut eivät ole useinkaan loppuun asti pureskeltuja ja helposti avautuvia, vaan ratkaisevalla tavalla ristiriitaisia. Tuiskun ja Vikmanin kappaleidenkin kohdalla kuulijan on itse tulkittava, ajatellaanko niissä oikeasti jotain vai onko kysymys vain leikkimisestä.

Jyväskylän seurakunnan pastori **Liisa Ruusukallio** muistuttaa, että taiteessa harvoin pyritään noudattamaan opillista tarkkuutta.

– Sellaista on minusta turha lähteä Tuiskun levyltäkään kristittynä vaatimaan. Itse

Erika Vikmanin *Syntisten pöytä* -kappaleessa langenneen maailman ilmiöitä ja elämän rosoisuutta käsitellään diskon tahtiin.

haluan ajatella niin, että siinä kaupallisuuden läpi pilkistää aito etsintä, kaipuu ja innostus Jumalan ja hengellisyyden äärellä, hän sanoo ja kertoo pitävänsä levyä antoisana ja kiinnostavana.

» Jumalakaipuu ei ole kadonnut mihinkään, vaan se löytää uusia sanoituksia.

Pastori Miika Mäkinen

– Voin kristittynä tulkita, että lauluissa käsitellään kuoleman jälkeisiä maailmanluokan bileitä Taivaassa, epävarmuutta erilaisen elämäntarkastusten ja selitysten tarjonnan keskellä, hyväksyvän hengellisen kodin kaipuuta, Pyhän Hengen pöhinöitä ja Jobin

kirjan kaltaista turhautunutta rukouksittilystä Jumalalle, Kuokkalan alue seurakunnan pastori Ruusukallio listaa.

Hän toteaa, että jotkut nykysukupolven edustajat kokevat kristinuskon sanoman ja kirkon todellisuuden olevan ristiriidassa keskenään. Hänen mukaansa *Syntisten pöytä* -kappaleen voi nähdä heijastavan tätä pettymystä.

– Laulusta voi lukea ajatuksen siitä, että jätetyt, langenneet, kiusatut ja muut kovia kokeneet ovat enemmän tervetulleita johonkin toiseen pöytään kuin kristittyjen joukkoon. Varmasti meillä kristityillä ja kirkolla riittäkin tässä petrattavaa. Samalla kiinnostavaa on se, että laulu toistaa lähes sanatarkasti Jeesuksen vastauksen fariseuksille ja lainopettajille ”En minä ole tullut kutsutamaan hurskaita vaan syntisiä”.

Miika Mäkinen toteaa arvostavansa musiikintekijöiden herättämää keskustelua.

– Toisaalta Apulannan **Toni (Wirtanen)** totesi *Valot pimeyksiin reunoilla* -sanoituksessaan hyvin: ”Älä usko lauluihin”.

**LAKIASIANTOIMISTO
VARATUOMARI
RIITTA KIVELÄ**
p. 0500 545 689
Kauppakatu 28 huoneisto 24
40100 Jyväskylä
riitta@lakikivela.fi
www.lakikivela.fi
perunkirjoitukset • kaupat
• lahjat • testamentit ym. lakiasianne
• palvelua myös kotikäynteinä

**Kukitamme
elämäsi
juhlat!**

Viherlandia
Onnella on juuret

Kammintie 6, 40520 Jyväskylä
viherlandia.fi Puh. 010 617 1932
leikko@viherlandia.fi
Puheluhinnat: 8,35 snt/puh. + 12,09 snt/min.

Henki & elämä

**Hyvä ilmoittaja ja
kuntavaaliehdokas!**
Haluatko näkyvyyttä
paikallisliikenteessä?
Henki & elämä -lehden
ilmoitusmyynti:
Juha Kurvinen **040 665 5983**
juha.kurvinen@kotimaa.fi
KOTIMAA

**JYVÄSKYLÄN
YKKÖSAPTEEKKI**
Seppälän Citymarket
Vasarakatu 29, 40320 Jyväskylä
Palvelemme: ma-la 9-20, su 12-18
www.jyvaskylanykkosapteekki.fi

**RADIO
KESKI-
SUOMA-
LAINEN
95,9**

**RADIO KESKISUOMALAISEN JA
JYVÄSKYLÄN SEURAKUNNAN**

PARISUHTEEN KORJAUSSARJA

**Ohjelma esitetään
tiistaisin klo 12.30**

ja uusinta torstaisin klo 18.30.

*Jyväskylän seurakunnan ohjelma rakkaudesta
ja parisuhteen kipupisteistä.*

Näitä kysymyksiä pariskunnat miettivät.

*Perheneuvoja Pekka Puukko Jyväskylän seurakunnan
Perheasiain neuvottelukuksesta vastaa.*

Nettiradio osoitteessa
radiokeskisuumalainen.fi JYVÄSKYLÄN SEURAKUNTA

**JYVÄSKYLÄN
SEURAKUNNAN
YHTEYSTIETOJA**

POSTIOSOITE: PL 103, 40101 JKL
www.jyvaskylanseurakunta.fi

Virkatodistukset ja sukuselvitykset
041 730 2591, luovutus akrilapua@evl.fi
**Kirkkoon liittyminen, avioliiton
esteiden tutkinta** 041 730 2589
rekisterointi.akrilapua@evl.fi
Kaste- ja vihkivaraukset 050 363 2300
jyvaskylan.seurakunta@evl.fi
Hautauspalvelut 040 162 3982
jyvaskylan.seurakunta@evl.fi

Päivystävä pappi 040 535 2328
Neuvonta 014 636 611

**Työntekijöiden kaikki yhteystiedot
jyvaskylanseurakunta.fi**

Aseman Pysäkki
Johanna Kontinen 050 360 3484
Diakonia
Kirsi Lepoaho asiantuntija 050 521 5416
Hautaus- ja puistopalvelu
Antti Pekuri hautaust.pääll. 0500 426 420
Mervi Muinonen ylipuutarh. 050 365 0960
mervi.a.muinonen@evl.fi
Virpi Saarinen toimistosiht. 040 535 2167

Kiinteistöpalvelu
Maritta Lukkarinen kiin.pääl. 0400 635 001
Heli Ihantti toimistosiht. 050 382 4424
Varhaiskasvatus
Ritva Parkkali asiantuntija 050 549 7013

Leirikeskusten varaukset 040 535 1657
Pekka Kirjavainen leirikisänt. 050 521 5407

Lähetys ja kansainvälinen vastuu
Ulla Klemettinen asiant. 050 3409 889
Raimo Laine kappalainen 0400 748 671
Lea Periaho maahanm.t. 050 549 7033
Paula Raatikainen lähetyskasvat.siht. vs.
..... 040 560 9904

Nuorisotyö
Janne Kippola nuoriso- & rippik. asiant.
..... 041 730 0445
Hanna-Maire Leppänen erityisnuorisot.
..... 050 521 5401
Petri Grönholm erityisn. 040 509 8060
Henrik Ketola vammaisnuorisotyönohj.
..... 050 549 7029
Pasi Bom partio/Lehtisaari 050 5497 011

Rippikoulutyö
Johanna Puupponen rippikoulupappi
..... 050 590 0265

Opiskelijatyö
Johanna Tikkanen ammattiopiston ja
ammattikorkeakoulun oppilaitospappi
..... 050 521 5418
Elina Lintulahti lukioiden oppilaitos-
diakoni 050 549 7006
Matti Väättänen yliopiston oppilaitos-
pappi 050 594 8167

Perheasiainneuvottelukeskus (PAK)
Matarankatu 1, aikavaraukset ti, ke ja pe
klo 12–14.30 ..... 044 774 8052
Pekka Puukko johtaja 050 383 9273

Sairaalapastorit
Heikki Lepoaho johtava sairaalapastori
..... 040 737 7963

Taulumäen kirkko Lohikoskentie 2
0400 308 120 tai 044 481 1631
Jukka Hassinen kanttori 050 523 4136

ALUESEURAKUNNAT

HUHTASUO
Huhtakoti Nevakatu 1 (liikekeskus)
..... 040 560 9905 tai 044 481 1628
Kipinä Kauppakeskus Seppä, Ahjokatu 5
..... 044 737 1921
Aluekappalainen Paulus Pikkarainen
..... 044 430 9075
Sr-k-assistentti Kaisa Tuomi 041 730 5499
Varhaiskasv. Anne Kettunen 050 340 0638

KELTINMÄKI
Keltinmäen kirkko Keltinmäentie 10
..... 050 549 7037 tai 044 481 1630
Aluekappalainen vt. Kirsi Pohjola
..... 050 590 0296
Sr-k-assist. Meija Meuronen 050 340 9899
Varhaiskasv. Katja Jansa 050 340 0639
Kortepohjan srk-keskus Isännantie 4
..... 050 549 7038

KESKUSTA
Kaupunginkirkko 044 481 1628
Aluekapp. Seppo Wuolio 050 521 5415
Sr-k-assistentti Kaisa Tuomi 041 730 5499
Varhaiskasv. Anne Kettunen 050 340 0638
Lahjajarjun kappeli Ukoniementie 2
..... 050 549 7039

KORPILAHTI
Korpilahden kirkko ja srk-talo Kirkon-
mäentie 1–3 050 557 9008/044 481 1630
Palvelupiste 050 557 9012
Sr-k-assist. Virpi Kaunisto 050 557 9012
Hautausasiat 040 162 3982
Aluekappalainen Antti Koivisto
..... 050 353 2727
Varhaiskasv. Katja Jansa 050 340 0639

KUOKKALA
Kuokkalan kirkko Syöttäjänkatu 4
..... 050 549 7045 tai 041 730 1114
Aluekappalainen Riku Bucht 050 407 0115
Sr-k-assist. Satu Saarikko 050 408 8816
Varhaiskasv. Tiina Korhonen 050 340 9887

PALOKKA
Palokan kirkko Rovastintie 8
..... 040 560 9911/044 481 1627
Aluekappalainen Laine Teija
teija.i.laine@evl.fi 0500 545 611
Sr-k-assist. Sari Tarvala 044 331 5320
Varhaiskasvatukeno. Marja-Terttu Kivelä
..... 040 560 9908

SÄYNNÄLSALO
Säynnätsalon kirkko Saarnatie 1
..... 050 340 9896 tai 044 481 1630
Aluekappalainen Osmo Väättäinen
..... 0500 545 611
Sr-k-assist. Meija Meuronen 050 340 9899
Varhaiskasv. Katja Jansa 050 340 0639
Neulaskoti Pihkatie 4, Keljonkangas
..... 050 549 7046
Seurakuntapastori vs. Esko Helenius
..... 050 400 0014

TIKKAKOSKI
Tikkakosken kirkko Kirkkokatu 18
..... 040 560 9929 tai 044 481 1627
Aluekappalainen Risto Vallipuro
..... 040 545 8720
Sr-k-assist. Sari Tarvala 044 331 5320
Varhaiskasvatukeno. Marja-Terttu Kivelä
..... 040 560 9908

VAAJAKOSKI
Vaajakosken kirkko Kirkkotie 11
..... 040 560 9929 tai 044 481 1629
Aluekappalainen Arto Kauppinen
..... 040 560 9920
Sr-k-assist. Satu Saarikko 050 408 8816
Varhaiskasv. Tiina Korhonen 050 340 9887
Jyskän srk-koti Asmalammentie 4
..... 040 560 9928

Sähköpostiosoitteet
etunimi.sukunimi@evl.fi
ellei yhteystiedon yhteydessä
toisin mainita.

Tapaukset 28.1.–24.2.

Jyväskylän seurakunnassa toimitaan
korona-ajan kokoontumisrajoitusten
mukaan. Kaikissa tilaisuuksissa
noudatetaan myös maskisuositusta
ja turvavälejä. Ajankohtaisimmat
tiedot toiminnastamme
kerrataan verkkosivuiltamme
jyvaskylanseurakunta.fi.

TAULUMÄEN KIRKKO

Kirkko on suljettu remontin vuoksi 5.5.2021
asti.

HALSILLA

AIKUISILLE
Raamattupiiri pe 5.2. ja 19.2. klo 17 Telkäntie
2 C. Raamatun tutkimista keskustellen ja ru-
koillen.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Kouluikäisten avoimet ovet ke–to klo 14–17
Kipinä. Pingistä, lautapelejä, eri soitinten soit-
tamista, askartelua, apua läksyjen tekemiseen.
2–3-vuotiaiden päiväkerho ke klo 9.30 Kipinä.

HUHTASUO

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Sanan anna koskettaa -raamattupiiri ke klo
17.30 Kipinä. Vetäjinä Tapio ja Kaija Karjalai-
nen, Anneli Valkonen.

AIKUISILLE
Raamattupiiri pe 5.2. ja 19.2. klo 17 Telkäntie
2 C. Raamatun tutkimista keskustellen ja ru-
koillen.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Kouluikäisten avoimet ovet ke–to klo 14–17
Kipinä. Pingistä, lautapelejä, eri soitinten soit-
tamista, askartelua, apua läksyjen tekemiseen.

Luontoperheilta Tyypälän leirimajalla

Tyypälän leirimajalla, Nupputie 45, vie-
tetään luontoperheiltaa maanantaista
kello 17.30 alkaen. Luvassa on muka-
vaa puuhaa luonnon keskellä koko per-
heelle. Ilmoittautuminen luontoiltaan
viimeistään samana päivänä lastenoh-
jaaja Emilia Virtaselle numeroon
044 430 9748.

3–5-vuotiaiden päiväkerho ti ja to klo 13.30
Kipinä. Ilm. nettissä. Tied. 050 407 9126.
2–3-vuotiaiden päiväkerho ke klo 9.30 Kipinä.
Ilmoittautua voi pitkin vuotta, kysy mahdolli-
sua vapaista paikoista 050 407 9126.
Perheiden retkikirkko su 14.2. klo 15 Tyypälän
leirimaja, Nupputie 45. Ota taskulamppu
mukaan! Ilm. 044 430 9748.

KELJONKANGAS

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Raamattupiiri su 31.1. klo 16 Neulaskoti. An-
saimaton armo, Esko Helenius, Erkki Puhala-
lainen, Maire Lilja.

AIKUISILLE
Olohuone ti klo 13 Neulaskoti. Kahvitte-
lu, vaihtuva ohjelma, vapaata seurustelua, har-
tus. Olohuone on kaikille avoin.
Rukouspiiri ma 8.2. ja 15.2. klo 18.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Perhekerho pe klo 9.30 Neulaskoti. Ilm. torstai-
hin klo 16 mennessä viestillä 050 586 3056.
Taaperokerho ke klo 9.30 Neulaskoti. Ilm. tiis-
taihin klo 16 mennessä viestillä 050 586 3056.
Vauvakerho ke klo 13.30 Neulaskoti. Avoin
ryhmä alle 1-vuotiaalle oman aikuisen kanssa.
Tied. 050 340 9891.

KELTINMÄKI

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Hiljainen aamurukous to klo 8 kirkko. Raama-
tunlukua ja rukoushiljaisuus.
Rukoushetki pe 29.1. klo 8.30 kirkko.
Messu su 31.1. klo 10 kirkko, Marja Rämänen,
Heli Nieminen. 311 riparin aloitus.
Aamurukous ti klo 8 kirkko. Mahdollisuus ru-
koilla omien ja yhteisten asioiden puolesta.
Jumalanpalvelus su 7.2. klo 10 kirkko, Marika
Närhi, Johanna Salminen, Ilpo Vuorenoja. Yh-
teisvastuukeräys alkaa.
Jumalanpalvelus su 14.2. klo 10 kirkko, Kristiina
Ridanpää, Marja Rämänen, Heli Nieminen.
Tuhkakeskiviikon jumalanpalvelus ke 17.2.
klo 18 kirkko, Johanna Salminen, Marja Rämä-
nen, teologi Juho Vornanen, Ilpo Vuorenoja.
Jumalanpalvelus su 21.2. klo 10 kirkko, Kristiina
Ridanpää, Johanna Salminen.

MUSIIKKITILAISUUDET
Seurakuntakuoro to klo 18 kirkko. Lisätiedot
Ilpo Vuorenoja, 044 757 7170.

AIKUISILLE
Tarinatupa ti klo 13 Saihokatu 4. Aiheet: 2.2.
Ihmissuhteiden vaaliminen vuosien varrella;
9.2. Mitä uutta haluaisin kokeilla tänä vuona-
na? 16.2. Laskiainen lasketaan, paastonaika la-
kaa; 23.2. Mikä auttaa pärjäämään? Tavatta-
vissa myös diakoniatyöntekijä Ainoleena Lai-
tinen.

Päiväkahvit ti klo 14 Saihokatu 4. Tarjolla suo-
laista ja makeaa (2e). Diakoniatyöntekijä ta-
luttavissa.
Miesten piiri ti klo 18 kirkko. Yhteishenkilö
Alpo Toivola.
Kätevästi käsillä -toimintapiiri to 4.2. klo 14
kirkko, käynti alakerran ovesta. Teemana Kar-
ki-ketut ja ystävänpäivä.
Kuuhun päiväpiiri ma 8.2. klo 13 Kuuhun ky-
lätalo. Aiheena: "Ette te valinneet minua, vaan
minä valitsin teidät." Vetäjinä diakoni Ulla
Hautamäki.
Liikuttava hartaus ke 10.2. klo 13 Kylätalo Kei-
das. Liikutaan ulkona 15–30 min. Hartauden
pitää diakoni Ulla Hautamäki.
Liikuttava hartaus ma 15.2. klo 14. Kokoon-
tuminen Keltinmäen kirjaston parkkipaikal-
la. Tule kävelemään yhdessä Keltinmäen Kota-
lampi. Pakkasraja –8.
Kätevästi käsillä -toimintapiiri to 18.2. klo 14
kirkko, käynti alakerran ovesta.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Perheolkkari ti klo 9 Erämiehenkatu 6. Ilm.
viestillä samana aamuna klo 8 alkaen 050 380
0426.
Perheolkkari ke klo 9 kirkko. Ilm. viestillä sa-
mana aamuna klo 8 alkaen 050 408 8852/050
412 1514.

KESKUSTA

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Päivärukous to 28.1. klo 13 Kaupunginkirkko.
Kaupunginkirkko avoinna to 28.1. klo 14–18.
Hiljaisuuden hetki pe 29.1. klo 12 Kaupungin-
kirkko.
Messu su 31.1. klo 10, 11 ja 12 Kaupungin-
kirkko, Seppo Rahkonen, Irina Vavilova. Ilmoit-
tautu haluamaasi messuun viim. 29.1. satu.
konsti@evl.fi tai 044 431 4415 (myös What-
sApp).
International Sunday Service su 31.1. klo 18
Vanha pappila, Vapaudenkatu 26, Raimo Laine.
Rukouspiiri ke klo 12 Valtiontalo, Kilpisenkatu
8. Vetäjinä Hilikka Kautto 040 703 9207.
Päivärukous to 4.2. klo 13 Kaupunginkirkko.
Kaupunginkirkko avoinna to 4.2. klo 14–18.

Säveliä Silmusta – hyvän äärellä

Jyväskylä Sinfonian jousikvartetti konsertoi sunnuntaina 7.2. kello 13 Silmussa, seurakun-
nan uusissa tiloissa Valtiontalossa (konsertti ei ole avoin yleisölle). Jousikvartetissa soitta-
vat Kaisamari Hiltunen, viulu (kuvassa vas.), Maria Mangelaja, alttoviulu, Ilkka Kauppi, sello
ja Niina Tuunainen, viulu. Konsertti on katsottavissa suorana verkkolähetyksenä Henki ja
elämän Youtube-kanavalla.
Kynttilänpäivänä kuultava Säveliä Silmusta on samalla tämänvuotisen Yhteisvastuukerä-
yksen avauskonsertti. Konsertin aikana on mahdollisuus tehdä lahjoitus keräyksen hyväksi.
Yhteisvastuukeräyksen tuotolla autetaan taloudellisissa vaikeuksissa olevia ikäihmisiä Suo-
messa ja kehitysviivissä maissa.

Hiljaisuuden hetki pe 5.2. klo 12 Kaupungin-
kirkko.

Messu su 7.2. klo 10, 11 ja 12 Kaupunginkirkko,
Ville Tikkanen, Irina Vavilova. Ilm. haluamaasi
messuun viim. 5.2. satu.konsti@evl.fi tai 044
431 4415 (myös WhatsApp).

Päivärukous to 11.2. klo 13 Kaupunginkirkko.
Kaupunginkirkko avoinna to 11.2. klo 14–18.
Messu su 14.2. klo 10, 11 ja 12 Kaupungin-
kirkko, Miikka Tarpeenniemi, Hanna Pentti-
nen. Ilmoittautu haluamaasi messuun viim.
12.2. satu.konsti@evl.fi tai 044 431 4415 (myös
WhatsApp).

International Sunday Service su 14.2. klo 18
Vanha pappila, Vapaudenkatu 26, Raimo Lai-
ne.

Tuomasmessu verkossa su 14.2. klo 18 Kau-
punginkirkko, Johanna Puupponen, Piia Laa-
sonen. Katsottavissa suorana Henki ja elämän
Youtube-kanavalla.
Tuhkakeskiviikon jumalanpalvelus ke 17.2.
klo 18 Kaupunginkirkko, Elna Mannström, Iri-
na Vavilova.

Kaupunginkirkko avoinna to 18.2. klo 14–18.
Päivärukous to 18.2. klo 13 Kaupunginkirkko.
Hiljaisuuden hetki pe 19.2. klo 12 Kaupungin-
kirkko.

Messu su 21.2. klo 10, 11 ja 12 Kaupungin-
kirkko, Seppo Wuolio, Piia Laasonen. Ilmoittautu
haluamaasi messuun viim. 19.2. satu.konsti@
evl.fi tai 044 431 4415 (myös WhatsApp).

Päivärukous to 25.2. klo 13 Kaupunginkirkko.
Kaupunginkirkko avoinna to 25.2. klo 14–18.

AIKUISILLE

**Vertaisryhmä eläkeikään
ehtineille naisille**
Hei, sinä eläkeikään ehtinyt nainen!
Kaipaako keskustelua ja jakamista
naisten kesken, uusia tuttavuuksia?
Ilmoittautu mukaan eläkeikäisten
naisten vertaiskerhoon. Ryhmä
kokoontuu viisi kertaa kevään aikana
torstai-iltoina klo 18 Silmun ryhmätyö-
tilassa Valtiontalossa. Mukaan mahtuu
4–6 eläkeikäistä naista. Ryhmä aloit-
taa 25.2. Sitovat ilmoittautumiset 19.2.
mennessä ryhmän vetäjälle, diakoni
Kaisa Toivaselle numeroon 050 3400
665.

Diakonian ja lähetysten käsityöpiiri ti 2.2. ja
16.2. klo 10 Valtiontalo, Kilpisenkatu 8. Harta-
us, pientä tarjoilua.
Varttuneiden ja eläkeläisten piiri ke 10.2. ja
24.2. klo 13 Puistotori 4. Ohjelmassa päivän
sana, yhteislaulua, päiväkahvi.
Miestenilta to 18.2. klo 18 Valtiontalo, Kilpi-
senkatu 8. Tule keskustelemaan miilista toi-
mintaa ja ohjelmaa toivoisit miehille järjestet-

tävän. Iltpala ja hartaus. Ilmoittautuminen ja
tiedustelut 050 549 7006.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Perheiden puuha-aamu to klo 9.30 Vanhan
pappila, Vapaudenkatu 26.
Taaperokerho ma klo 9.30 Lastentila Itä, Kilpi-
senkatu 8. 1–2-vuotiaille oman aikuisen kans-
sa. Ryhmään on ilmoittautuminen. Kysy vapai-
ta paikkoja 050 595 3948.

KIPINÄ

Kauppakeskus Seppä, Ahjokatu 3–5, 2. krs.
Avoinna ma–pe klo 10–18 ja la–su klo 11–16.
ne.

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Sanan anna koskettaa -raamattupiiri ke klo
17.30. Vetäjinä Tapio ja Kaija Karjalainen, An-
neli Valkonen.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Perhekahvila to klo 9.30. Avoin kaikenlaisille
perheille. Ilm. kyseisen viikon maanantaista al-
kaen 050 301 8233.
Kouluikäisten avoimet ovet ke–to klo 14–17.
Pingistä, lautapelejä, eri soitinten soittamista,
askartelua, apua läksyjen tekemiseen.

Puuhapaja ti 2.2. ja 16.2. klo 9.30. Yli 2-vuotiail-
le oman aikuisen kanssa. Ilm. 050 407 9126.
2–3-vuotiaiden päiväkerho ke klo 9.30. Il-
moittautua voi pitkin vuotta, mahdollisia va-
paita paikkoja voi kysyä 050 407 9126.

Perheiden retkikirkko su 14.2. klo 15 Tyypälän
leirimaja, Nupputie 45. Säänmukainen va-
rustus ja hämärän aikaan taskulamppu mu-
kaan! Ilm. 044 430 9748.

KORPILAHTI

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Rippikoulustartti jumalanpalvelus su 31.1.
klo 16 kirkko, Miina Karasti, Antti Koivisto, Päi-
vi Perttälä.
Jumalanpalvelus su 7.2. klo 10 kirkko, Miina
Karasti, Päivi Perttälä, Konsta Lallukka.
Laskiaissunnuntain messu su 14.2. klo 10 kirk-
ko, Antti Koivisto, Päivi Perttälä.
Jumalanpalvelus su 21.2. klo 10 kirkko, Antti
Koivisto, Petri Tiisanen.

AIKUISILLE

Ylistysryhmä pe 29.1. ja 12.2. klo 17.30 srk-talo.
Väntupa ti klo 10 srk-talo.
NOJA-ryhmä ti 9.2. ja 23.2. klo 18 srk-talo. Työ-
ikäisten naisten oma keskusteluryhmä.
Raakel-ilta su 14.2. klo 16 srk-talo. Naisten Raa-
mattu- ja keskusteluita.
Miestenilta ke 24.2. klo 18 srk-talo.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Perhekerho to klo 9.30 srk-talo. Ilm. viestillä
050 557 9006.
Perheiden kirkkohetki to 4.2. klo 9.30 kirkko.

Tapahtumat 28.1.–24.2.

Lapsille suunniteltu pieni jumalanpalvelus. **Taaperoryhmä** ma 8.2. ja 22.2. klo 9 srk-talo. Alle 3-vuotiaiden lasten perheille. Ilm. viestillä 050 557 9006. **Pohjoisten kylien iltaperhekerho** ti 9.2. ja 23.2. klo 17.30 Ylä-Muuratjärven kylätalo. Ilm. viim. edellisenä päivänä viestillä 050 557 9006.

KORTEPOHJA

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ Perjantain puolipäivä pe 29.1. ja 12.2. klo 12 seurakuntakeskus. Pieni arkiretriitti, jossa hiljennytään seuraavan pyhän raamatunkeskustelun äärellä. Oma Raamattu mukaan. **Messu** su 31.1. klo 16 seurakuntakeskus, Marja Rämänen, Heli Nieminen. **Liikuttava hartaus** ke 3.2. klo 13. Kokoontuminen Kortepohjan kirkon edessä. Tule yhdessä kävelemään. Pakkasraja –8. Vetäjänä diakoni Ulla Hautamäki. **Jumalanpalvelus** su 7.2. klo 16 seurakuntakeskus, Marika Närhi, Heli Nieminen. Yhteisvastuukeräys alkaa. **Jumalanpalvelus** su 14.2. klo 16 seurakuntakeskus, Kristiina Ridanpää, Ilpo Vuorenoja. **Jumalanpalvelus** su 21.2. klo 16 seurakuntakeskus, Kristiina Ridanpää, Heli Nieminen.

LÄHETYS- JA AVUSTUSTYÖ
Lähetyspiiri ti 9.2. ja 23.2. klo 10 seurakuntakeskus.

AIKUISILLE
Torstaitkahvila to klo 12–13.30 seurakuntakeskus. Rentoa yhdessäoloa, kuulumisia, keskustelua. Eväspaketit kotiin vietäviksi. **Duunataan kivaa** ti 2.2. ja 16.2. klo 16.30 seurakuntakeskus. Kaiken ikäisille käsitöistä kiinnostuneille. Teemme uutta vanhoista kirkkotekstiileistä. Vetäjänä Eeva Kortepuro ja Ulla Hautamäki.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Perheohjelmakari ke klo 9 seurakuntakeskus. Ilm. viestillä samana aamuna klo 8 alkaen 050 372 5573.

KUOKKALA

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Messu su 31.1. klo 11 kirkko, Miika Mäkinen, Kati Reukauf, Eija-Liisa Väisänen, Marjo Nieminen. Kirkkokahvit, rippikoulun 412 startti. **Messu** su 7.2. klo 11 kirkko, Riku Bucht, Sirpa Lampinen, Mari Kankaanpää, Virsimiehet. Kristillisen opiston kirkkopöytä. Lounas ja seurat. **Sana elää, rukous kantaa -ilta** to 11.2. klo 18 kirkko. Ehtoollinen, laulua ja rukouspalvelua. **Vihkimisten ilta** pe 12.2. klo 13–21 kirkko. Vihkiparin lisäksi paikalle voi tulla enintään 6 vierasta. Vihkimiseen varattavissa aika netistä jyvaskylanseurakunta.fi. Vihkimiset 40 minuutin välein klo 13–21. Seurakunta tarjoaa mahdollisuuden ilmaiseen häkkuvaan. Esteidentutkinta tulee olla suoritettuna etukäteen ja vihittävien tulee täyttää kirkkoliselle vihkimiselle olevat edellytykset.

Lattarimessu su 14.2. klo 11 kirkko, Minna Rantalainen, Miika Mäkinen, Marjo Nieminen, Sirpa Lampinen. **Tuhkakeskiviikon messu** ke 17.2. klo 18 kirkko, Minna Rantalainen, Liisa Ruusukallio, Ulla-Maija Grönholm, Eija-Liisa Väisänen. **Ilmastonmessu** su 21.2. klo 11 kirkko, Liisa Ruusukallio, Miika Mäkinen, Ulla-Maija Grönholm, Eija-Liisa Väisänen.

LÄHETYS- JA AVUSTUSTYÖ
Lähetyspiiri ti 9.2. ja 23.2. klo 13 kirkko. Ryhmässä kahvitellaan, valmistetaan käsitöitä omien taitojen mukaan lähetyskerhoiksi, keskustellaan, lauletaan ja pidetään hartaushetki.

AIKUISILLE
Köpöttäjät ma klo 11. Tule kävelemään yhdessä. Lähtö kirkon etuovelta. **Raamattupiiri** ma klo 19 kirkko. **Toivo naisille -ryhmä** ti 2.2. ja 16.2. klo 18 kirkko. Rukousta maailman naisten puolesta. **Elämässä eteenpäin -ryhmä** ke 3.2. ja 17.2. klo 13 kirkko. Avoin ryhmä mielenterveyskuntoutujille. Mukavaa yhdessäoloa, hartaus, kahvit ja joskus vierailijoita.

Rukouspiiri ke klo 19 Polttolinja 29. **Kuokkamiehet** ti 9.2. ja 23.2. klo 9 kirkko. **Torstaitapaaminen eläkeläisille** to 18.2. klo 13 kirkko. Hartaus, mahdollisuus keskusteluun ja kuulumisten vaihtoon.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Taaperotupa pe klo 9.45 Polttolinja 37. Ilmoittautuminen kerhoamuna klo 8–9 tekstiviestillä 050 401 2793. **Perhekerho** ma–ti klo 9.30 kirkko. Ilmoittautuminen kerhoamuna klo 8–9 tekstiviestillä 050 401 2793. **Vauvaperhepesä** ti klo 13 kirkko. Ilmoittautuminen kerhopäivänä tekstiviestillä 050 401 2793. **Iskän kaa-ilta** ti 2.2. ja 16.2. klo 18 kirkko. Ilmoittautuminen kerhopäivänä tekstiviestillä 050 401 2793. **Äitiäni** ti 9.2. ja 23.2. klo 18 kirkko. Ilmoittautuminen samana päivänä tekstiviestillä 050 401 2793. **PerheCafé** to 11.2. klo 17.30 kirkko. Ilmoittautuminen samana päivänä tekstiviestillä 050 401 2793. **Lasten kirkkohetki** to 18.2. klo 9.30 kirkko.

LOHIKOSKI

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Messu su 21.2. klo 14 Lahjajarjun kappeli, Vilje Tikkanen, Irina Vavilova. Ilmoittautuien viim. 19.2. satu.konsti@evl.fi tai 044 431 4415 (myös WhatsApp).

AIKUISILLE
Lahjajarjun olohuone ti 9.2. ja 23.2. klo 9 kappeli. Aamupala, hartaus, laulua, keskustelua ja yhdessäoloa.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
3–5-vuotiaiden päiväkerho to klo 9 Katajatie 1 as 6. Kysy vapaita paikkoja 050 358 1062. **Touhutupa** ma klo 9.30 Katajatie 1 as 6. Monenlaista touhua ulkona. **Taaperokerho** ti–ke klo 9.30 Katajatie 1 as 6. 1–2-vuotiaille oman aikuisen kanssa. Ilmoittautua netissä.

PALOKKA

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Sanajumalanpalvelus su 31.1. klo 10 Pelimannitalo, Seppo Hautalahti, Liisa Partanen. **Messu** su 7.2. klo 10 Pelimannitalo, Seppo Hautalahti, Karvanen, Liisa Partanen. **Laskiaissunnuntain messu** su 14.2. klo 10 Pelimannitalo, Teija Laine, Ulla Palola, Tiina Laiho. **Messu** su 21.2. klo 10 Pelimannitalo, Ulla Palola, Tuulia Kokkonen, Liisa Partanen.

AIKUISILLE
Rukouspiiri to klo 13 Roihu, Kauppakeskus Palokka. Keskustellaan ja rukoullaan yhdessä. **Miesten raamattupiiri** ti 23.2. klo 16 ja 18 Roihu, Kauppakeskus Palokka, Seppo Hautalahti. Luetaan Paavalin kirjettä roomalaisille.

NUORILLE
Iltacafe pe 29.1. klo 19–21.30 Roihu, Kauppakeskus Palokka. **Nuortenilta** ke klo 18 Roihu, Kauppakeskus Palokka.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Apua lapsiperheiden arkeen. Kaipaisitko hengen hengähdystä, lastenhoitoapua, tilaisuutta jutella? Ota yhteyttä 040 500 7820/040 535 2276.

Perhepysäkki ulkona ma klo 9 Jokelan pappila. Kivaa yhteistä tekemistä lapsille ja aikuisille. **Kaakaoklubi** ma klo 12 Jokelan pappila. Mukavaa yhdessäoloa 1–2-luokkalaisten koulupäivän jälkeen. Tarjolla myös välipalaa. Ilm. 040 500 7820/040 535 2276. **Vauvapsäkki** ti klo 13 Roihu, Kauppakeskus Palokka. Mukavaa seuraa sekä pienille että isomille. **Perhekahvila** ke klo 9 Roihu, Kauppakeskus Palokka. **Roihu on avoinna** ma–pe klo 10–18 ja la klo 10–16.

SÄYNAËSALO

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Kirkon avoimet ovet hiljentymiseen ma–pe klo 12.

Messu su 31.1. klo 10 kirkko, Esko Helenius, Matti Mertanen. **Jumalanpalvelus** su 7.2. klo 10 kirkko, Esko Helenius, Hannes Asikainen. **Leipäsunnuntain jumalanpalvelus** su 7.2. klo 16 srk-koti. Mukana Samppe Lajunen ja perhe. **Jumalanpalvelus** su 14.2. klo 10 kirkko, Osmo Väättäinen, Tuomas Palola, Matti Mertanen. **Jumalanpalvelus** su 21.2. klo 10 kirkko, Esko Helenius, Hannes Asikainen. **Leipäsunnuntain jumalanpalvelus** su 21.2. klo 16 srk-koti, Esko Helenius.

LÄHETYS- JA AVUSTUSTYÖ
Lähetyspiiri ti 9.2. ja 23.2. klo 18 kirkko. Ilmoittautuminen samana päivänä tekstiviestillä 050 401 2793. **Pyhäkoulu** to 4.2. ja 18.2. klo 18 seurakuntakoti. Yli 3-vuotiaille lapsille. Pienemmät lapset ovat tervetulleita yhdessä aikuisen kanssa. Ei tarvitse ilmoittautua etukäteen.

AIKUISILLE
Olohuone ti 2.2. klo 13 seurakuntakoti. 2.2. mukana Osmo Väättäinen; 9.2. Aiheena Yhteisvastuu; 16.2. Vietämme ystävänpäivää; 23.2. Ratkomme pulmia.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Perhekerho to klo 9.30 seurakuntakoti. Ilm. ke klo 16 mennessä viestillä 050 586 3056. **Pyhäkoulu** to 4.2. ja 18.2. klo 18 seurakuntakoti. Yli 3-vuotiaille lapsille. Pienemmät lapset ovat tervetulleita yhdessä aikuisen kanssa. Ei tarvitse ilmoittautua etukäteen.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Perhekerho to klo 9.30 seurakuntakoti. Ilm. ke klo 16 mennessä viestillä 050 586 3056. **Pyhäkoulu** to 4.2. ja 18.2. klo 18 seurakuntakoti. Yli 3-vuotiaille lapsille. Pienemmät lapset ovat tervetulleita yhdessä aikuisen kanssa. Ei tarvitse ilmoittautua etukäteen.

TIKKAKOSKI

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Iltakirkko verkossa su 31.1. klo 18 Tikkakosken aluestr:n Facebook, Risto Vallipuro, Sirpa Piilonen. **Kynttilänpäivän kirkko verkossa** su 7.2. klo 10 Tikkakosken aluestr:n Facebook-sivu, Risto Vallipuro, Maria Paukkunen, Yhteisvastuukeräys alkaa, lyhyt esittely verkkolähetysyhteydessä (ei avoin osallistuminen).

Ehtoolliselle Tikkakosken kirkossa

Tikkakosken kirkossa on mahdollisuus osallistua ehtoolliselle sunnuntaina 7.2. kello 11.30–12.30. Ehtoollisen jako toteutetaan niin sanotulla non stop -periaatteella, kulkueenomaisesti turvavälejä ja hyvää hygieniaa noudattaen. Käynti ehtoolliselle kirkon pääovesta ja poistuminen seurakuntatalin kautta. Kävijöitä opastetaan paikan päällä.

Iltakirkko verkossa su 14.2. klo 18 Tikkakosken aluestr:n Facebook, Ville von Gross, saarna Juha Jokitalo, Sirpa Piilonen, Tikkakosken Rauhanyhdistyksen lauluryhmä.

Miesten Pipliapiiri ke 17.2. klo 18 pappila. **Sanajumalanpalvelus verkossa** su 21.2. klo 10 Tikkakosken aluestr:n Facebook, Risto Vallipuro, Sirpa Piilonen.

MUSIIKKITILAISUUDET
Lapsikuoro ja musiikkikerho ke klo 15 kirkko. Yhteiset kokoontumiset koronan vuoksi tauolla. Tilanteen sallien jatkamme 10.3. alkaen keskiviikkoina klo 16–17. Kerhoon ja kuoroon on vapaa pääsy. Tarjolla välipala. Tiedustelut 040 560 9913/050 571 5155.

APUA JA TUKEA TARVITSEVILLE
Ruokakassien jakelu to 28.1., 11.2. ja 25.2. klo 10.30 kirkko. **Aamukahvi** ma–ti klo 9–11 kirkko. Kahvit, lehdentilua ja jutustelua.

AIKUISILLE
Aamuhartaus to klo 10 kirkko. **Miestenpiiri** ti klo 13 pappila. Pohditaan asioita, keskustellaan ja kahvitellaan.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Perhekerho ulkona ti 2.2., 16.2. ja 23.2. klo 9.30 kirkko. Kivaa yhteistä tekemistä lapsille sekä aikuisille. **Perheiden kirkkohetki** ti 9.2. klo 10 kirkko. Lasten ehdoilla toteutettu kukaikin ikäisille sopiva kirkkohetki.

VAAJAKOSKI

JUMALANPALVELUKSET JA USKONELÄMÄ
Messu su 31.1. klo 10 kirkko, Eeva-Kaisa Rossi, Pertti Tahkola. **Livekirkkokahvit** su 31.1. klo 11.30–11.45 Vaajakosken aluestr:n Facebook sivulla. **Avoim rukouspiiri** to klo 18 kirkko. **Messu** su 7.2. klo 10 kirkko, Arto Kauppinen, Eveliina Modinos, Marja-Leena Liimatainen. Yhteisvastuunfioa kirkkokahveilla. **Messu** su 14.2. klo 10 kirkko, Eeva-Kaisa Rossi, Heli Karjalainen, Pertti Tahkola. **Tuhkakeskiviikon messu** ke 17.2. klo 19 kirkko, Heli Karjalainen, Pertti Tahkola. **Messu** su 21.2. klo 10 kirkko, Esa Jurva, Eveliina Modinos.

LÄHETYS- JA AVUSTUSTYÖ
Lähetyspiiri ti 9.2. ja 23.2. klo 13 kirkko. Lähetystyön ajankohtaisia kuulumisia, hartaus, kahvittelevä.

AIKUISILLE
Keskiviikkokerho ke 3.2. ja 17.2. klo 13 Jyskän srk-koti. Yhdessäoloa, kahvittelevä, hartaus. **Keskiviikkokerho** ke 10.2. ja 24.2. klo 13 kirkko. Yhdessäoloa, kahvittelevä, hartaus.

LAPSILLE JA LAPSIPERHEILLE
Jyskän perhekerho to klo 9 srk-koti. Tule tapaamaan toisia, leikkimään ja touhumaan. Ilmoittautuminen tekstiviestillä 0400 905 915/040 574 1706.

Pyhäkoulu su klo 14 Savelalla, Mutkatie 14. **Metsäperhekerho** ti klo 9 Kaunisharjun kerhotila. Touhua puistoissa ja lähimetsissä. Ilmoittautuminen saman viikon maanantaihin klo 15.30 mennessä 040 574 1792. **Ilon mursunai -tupa** ti klo 9 kirkko. Aikuisten ja lasten yhteinen tupa. Ilmoittautuminen ma klo 15 mennessä tekstiviestillä 040 574 2026. **Ekavauva-Pallerot** ti 2.2. ja 16.2. klo 13 kirkko. Kysy vapaita paikkoja 040 574 2026. **Taaperotupa** ke klo 9.30 kirkko. Ilmoittautuminen 040 574 1792 saman viikon ti klo 15.30 mennessä. **Lapsiparkki** pe 5.2., 12.2. ja 19.2. klo 9–12 Kaunisharjun kerhotila. Lapsiparkki on arjen apua perheille perjantaiamuaisin osoitteessa Yläkoskentie 11. Ilmoita lapsesi viimeistään sen viikon keskiviikkoon mennessä, mihin parkkiin lapsesi haluaa. Parkissa syödään omat eväät ja touhutaan yhdessä. Ilmoittautuminen 0400 905915 tai 040 574 1706. **Ekavauva-Pallerot** ti 9.2. klo 13 kirkko. Kysy vapaita paikkoja 040 574 2026/Marja. **Cafe Hyvä Hetki – avoin olohuone** to klo 9 kirkko. Ilmoittautuminen tekstiviestillä 040 574 2026.

Yhteiset

ASEMAN PYSÄKKI
Hannikaisenkatu 27–29. Aseman Pysäkki on suljettu toistaiseksi koronatilanteen vuoksi. Tied. Johanna Kontinen 050 360 3484.

KOHTAAMISPAIKKA
KohtaamisPaikan NettiKirkko @ YouTube-kanava KohtaamisPaikka Jyväskylä sunnuntaisin klo 17. Mietitkö elämän isoja kysymyksiä? Etsitkö elämän tarkoitus? Painaako syylisyys? Olisiko Alfa sinua varten? Alfassa voit etsiä vastauksia kristinuskon näkökulmasta näihin kysymyksiin. #kokeileAlfa! **Online Alfa** zoomissa tiistaisin 2.2.–11.5. klo 18.30–20 (ei hiihtolomalla vko 9). Olet lämpimästi tervetullut mukaan vaikka yhdelle kerralle tutustumaan. Tied ja ilm. tiinakilki@gmail.com / 044 524 3904. Muut toimintatiedot kts www.kohtaamispaikka.net / Facebook KohtaamisPaikka Jyväskylä / instagram @kohtaamispaikka. YouTube-kanavalta KohtaamisPaikka Jyväskylä löydät koronakauden aikaiset opetukset.

Kristilliset järjestöt

JYVÄSKYLÄN KRISTILLISET ELÄKELÄISET
Koronan takia peruttu 8.2. ja 22.2. tilaisuudet (Sepänkeskus). **Tilaisuus** 8.3. klo 14 Sepänkeskuksessa järjestetään.

JYVÄSKYLÄN NNKY
Puistotori 4, toimistoaika arkisin klo 9–15, jklnnky@gmail.com, 040 740 4472 ywca.fi/paikkaillyhdistykset/jyvaskylan-annky/www.facebook.com/jklnnky/instagram.com/jklnnky **Kirjapiiri II** ti 2.2. klo 13. Mia Kankimäki: *Naiset, joita ajattelen öisin*, vetäjänä Pirjo-Liisa Sillgren. **Lauletaan ja kahvitellaan** pe 5.2. klo 13 Suunnittelemme yhteislauluryhmän toimintaa, kahvittelemme Runebergin-päivän kunniaksi, vetäjänä Annika Tammele. **Kirjapiiri I** ma 8.2. klo 13. Philip Roth: *Käänneelämä*, vetäjänä Kaarina Mäkinen. **Exodus-raamattupiiri** to 18.2. klo 14–16. Naisille suunnattu piiri, jossa keskustellaan edeltä sovitusta *Raamatun* kohdasta, vetäjänä Heidi Watia, teemana Psalmitt. **Varttuneiden ja eläkeläisten piiri** kokoontuu joka toinen keskiviikko klo 13 Puistotori 4:ssä. Yhteistyössä Keskustan aluestr:n kanssa.

Puuroa ja puhetta -aamiaistilaisuudet ja Ompeluseura alkavat maaliskuussa. Noudamme Jyväskylän kaupungin ja AV:n suosituksia kokoontumisesta.

JYVÄSKYLÄN RAUHANYHDISTYS
rauhanyhdistys.fi/jyvaskyla, 044 505 0653 **Nettiruamattuluokka** pe 29.1. klo 19. **Nettiseurur** la 30.1. klo 18. **Nettiseurur** su 31.1. klo 16. **Nettiseurur** ke 3.2. klo 19. **Nettiruamattuluokka** pe 5.2. klo 19. **Nettiseurur** la 6.2. klo 18. **Nettiseurur** su 7.2. klo 16. **Nettiseurur** ti 2.2. ja 16.2. klo 13 kirkko. **Nettiseurur** su 7.2. klo 19. **Nettiruamattuluokka** pe 12.2. klo 19. **Nettiseurur** la 13.2. klo 18. **Nettiseurur** su 14.2. klo 16.

Diakonian vastaanotot

Halsia, Huhtasuo: 050 549 7024, juha.halonen@evl.fi, 050 549 7005, mira-maarit.vaisanen@evl.fi
Keljonkangas: 041 730 3226, marjo.mattila@evl.fi
Keltinmäki, Kortepohja, Kypärämäki: 050 549 7026, ulla.hautamaki@evl.fi; 044 716 4959, ainoleena.laitinen@evl.fi; 050 549 7015, elina.fuchs@evl.fi. Ruokapankkisetelipäivystys ma klo 12–13 kirkolla ja to klo 10–11 Kortepohjan srk-keskuksessa

NÄKÖVAMMAISET, HUONOKUULOISET, OMAISHOITAJAT
Tuija Emaus-Etindelle, p. 050 549 7023. Päivystys ma ja ke klo 9–11. **Omaishoitajien oma hetki** ke 10.2. klo 13–14.30 Vanha pappila, Vapaudenkatu 26. **Näkövammaisten ja huonokuuloisten kerho** ke 17.2. klo 13–14.30 Vanhassa pappila.

SANA JA RUKOUS
Neljän tiistai-illan Raamattuluento- ja sekä Sanan ja rukouksen illat Vaajakosken kirkolla on siirretty syksyn koronatilanteen vuoksi. **Rukousretriitti** 12.–14.2. on peruttu koronatilanteen vuoksi. Retriitti toteutetaan syksyllä.

VIITTOMAKIELISET
Päivi Lehtinen, 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi. Vastaanotto Aseman Pysäkillä (Hannikaisenkatu 27–29) ti klo 9–12 ja ke klo 9–11 (Web-aika klo 11–12).

Nettiseurur ke 17.2. klo 19. **Nettiruamattuluokka** pe 19.2. klo 19. **Nuortenilta** la 20.2. klo 19, nettilähetys. **Nettipyhäkoulu** su 21.2. klo 12; klo 16 Nettiseurur. **Nettiseurur** ke 24.2. klo 19.

KANSAN RAAMATTUSEURA
Kulttuuritalo Omenapuu, Vapaudenkatu 24. **Hehku** 2.2., 9.2., 12.2., 16.2. ja 23.2. klo 18 Vapaudenkatu 24 tai etänä. Nuorten aikuisten yhteisö. **Hehku** + 5.2., 12.2., 19.2. klo 18.30 Vapaudenkatu 24 tai etänä. Yhteiskristillinen yhteisö 30–45-vuotiaille. Seuraa tarkempia ilmoituksia kokoontumista Hehku Jyväskylän Facebook- tai Instagram-sivuilta tai kysy opiskelijatyöntekijä Venla Ojalalta, 0400 717 349, venla.ojala@sana.fi.

KESKI-SUOMEN EV.LUT. KANSANLÄHETYS
Lähetyskoti, Kauppakatu 13, 40100 Jyväskylä, (014) 620 801, ksuomi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi. Toimisto avoinna ti ja to klo 10–14. **Lähetyskoti:** **Teetupa** pe klo 18–21. **Rukouspiiri** Suomen, Israelin sekä muiden asioiden puolesta ma klo 18. **Breikki-ilta** nuorille ja opiskelijoille ti klo 18. **Sanan Keidas** su 31.1. klo 16, Mauri Tervonen. **Varkkari-ilta** 11–15-vuotiaille to 4.2. ja 18.2. klo 18–19.30. **Naisten raamattupiiri** ti 9.2. ja 23.2. klo 13. **Naistenpiiri** ke 3.2. ja 17.2. klo 18. **Muualla Jyväskylässä:** **Rukouspiiri** maahanmuuttajien puolesta ti klo 11, whatsapp-ryhmä. Lisätietoja Marianelta, p. 044 554 5768. **Leipäsunnuntain verkossa** su 7.2. klo 16 Säynätsalon srk-koti. *Jeesus antaa elämän*, Samppe Lajunen. **Vaajakosken miestenpiiri** to 4.2. ja 18.2. klo 18.30, Kirkkotie 11. **Leipäsunnuntain verkossa** su 21.2. klo 16 Säynätsalon srk-koti. *Jeesus, kiusausten voittaja*, Esko Helenius.

Nojatuulikirkossa puhutaan rakkaudesta

Kevään ensimmäisen Nojatuulikirkon teemana on rakkaus. Nojatuulikirkko lähetetään verkossa keskiviikkona 24.2. kello 18.30, ja se on katsottavissa Henki ja elämä YouTube-kanavalla. Luvassa on musiikkia, keskustelua, rukousta ja hiljentymistä.

SLEY
Lutherin kirkko, Kansakoulukatu 5 **Opiskelijailta** ke 27.1. klo 18.30. *Varhaiskirkon jäljillä*, Erkki Koskeniemi, etäosallistumisesta lisätietoa: eo.jkl.opiskelijatyontekija@gmail.com. **Ehtoollishartaus** 1–4 su 31.1. klo 12, 13, 14 ja 15, ilm. www.sley.fi/ ilmoittaudumessuun. **Aamurukouspiiri** ma 1.2. klo 8. **Opiskelijailta** ke 3.2. klo 18.30. *Pappi seurakunnan paimena*, Jari Rankinen, etäosallistumisesta lisätietoa: eo.jkl.opiskelijatyontekija@gmail.com. **Ehtoollishartaus** 1–3 su 7.2. klo 12, 13 ja 14, ilm. www.sley.fi/ ilmoittaudumessuun. **Jyväskylän paikallisosaston vuosikokous** su 7.2. klo 15, ilm. www.sley.fi/ ilmoittaudumessuun, myös etäosallistuminen on mahdollista Teams-yhteydellä, ilm. 6.2. mennessä: sleyjkl@gmail.com. **Aamurukouspiiri** ma 8.2. klo 8. **Opiskelijailta** ke 10.2. klo 18.30. *Kasteen merkitys*, Sakari Ylönen, etäosallistumisesta lisätietoa: eo.jkl.opiskelijatyontekija@gmail.com. **Ehtoollishartaus** 1–4 su 14.2. klo 12, 13, 14 ja 15, ilm. www.sley.fi/ ilmoittaudumessuun. **Aamurukouspiiri** ma 15.2. klo 8. **Opiskelijailta** ke 17.2. klo 18.30. *Miten lukea sanaa?* Anu Vuola, etäosallistumisesta lisätietoa: eo.jkl.opiskelijatyontekija@gmail.com.

KANSAN RAAMATTUSEURA
Elämän puolella -ilta to 4.2. klo 18.30 Roihu, Palokan kauppa- ja rukouskeskus. *Elia, Jumalan valo pimeydessä*, Erkki Puhalainen, musiikki Pasi Heikkilä. **Raamattuilta** ke 10.2. klo 18 Vaajakosken kirkko, Kirkkotie 11. *Rukous – ilo vai taakka?* Anneli Montonen. Illoissa mukana myös Mirja Jokela ja Ursula Hyvärinen. **Toivon torstai** to 18.2. klo 18.30 Neulaskoti, Pihkatie 4. *Yöllä vierailleva ystävä*, Luukas 11:5–8, Esa Jurva, musiikki Triangeli. Tilaisuuksissa noudatetaan alueellisia koronajohtoja.

Tikkakoski: 040 560 9916, tiina.h.reijonen@evl.fi
Vaajakoski: 040 560 9926, marja-leena.liimatainen@evl.fi, 040 560 9927, paivi.kivilahti@evl.fi
Näkövammaiset, huonokuuloiset, omaishoitajat: Tuija Emaus-Etindelle 050 549 7023. Päivystys ma ja ke klo 9–11. **Viittomakieliset:** Kuurojen diakoniasseuran vastaanotto Aseman Pysäkillä (Hannikaisenkatu 27–29) ti klo 9–12 ja ke klo 9–11 (webaika klo 11–12).

Taulumäen kirkko on suljettuna kevään ajan

Taulumäen kirkko uudistuu. Kirkko on äänentoisto- ja valaistus uudistuksen vuoksi suljettuna yleisöltä kevätkauden ajan. Seuraavan kerran kirkko avautuu seuraavalle messulle, konsertteja ja toimituksia varten touk

SANA SINULLE

3. sunnuntai ennen paastonaikaa
Luuk. 17: 7–10

”Jeesus sanoi opetuslapsilleen: ”Jos teillä on palvelija kyntötoissa tai paimenessa, niin ettehan te hänen kotiin palatessaan sano: ’Käy pöytään, saat heti ruokaa.’ Ei, te sanotte: ’Laita minulle syötävää, vyötä vaatteesi ja palvele minua sen aikaa kun syön ja juon. Sitten saat sinä syödä ja juoda.’ Ei palvelija siitä saa kiitosta, että hän tekee, mitä hänen tulee tehdä. Niinpä tekin, kun olette tehneet kaiken, mitä teidän tulee tehdä, sanokaa: ’Me olemme arvottomia palvelijoita. Olemme tehneet vain sen, minkä olimme velvolliset tekemään.’”

Omenat eivät kasva puuhun syksyllä siksi, että sinä ja minä saisimme niistä iloa. Ne kasvavat siksi, että se on omenapuun elämänsä sellainen. Merimaisema ei ole rannassa seisovalle kauris, koska meren kuuluisi ihmistä miellyttää. Omenat kasvavat siltikin, vaikka ihminen ei ole puun alla niiden makeutta ylistämässä. Meri velloo, vaikka emme sen rannoilla ihastuksesta huokaillisi.

Jos laineen on vain määrä lyödä ja puun on määrä tuottaa hedelmää, mikä on ihmisen perimmäinen tehtävä? Jos perkaa läpi kaikki maailman aforismit ja viisaiden lausumat lentävät lauseet, jos puristaa kaikkien suurien maailmanuskontojen kultaiset opit yhdeksi mehuksi, niin mitä jää jäljelle. Ole toisille ihmisille hyvä. Tee toisille niin kuin toivoisit itsellesi tehtävän. Rakasta lähimmäistäsi.

Ihmisen ihmisyyksy kukoistaa tai kiihtyy suhteessa toisiin ihmisiin. En tiedä onko omenapuun yksinäinen, jos se kasvaa etäällä toista puusta. Mutta ihmisen tarvitsee toisia ihmisiä. Toisten ihmisten keskellä meiltä pyydetään ylitse kaiken muun sitä seikkaa, että olemme toisillemme hyviä. Mutta ihmisen puun on niin vaikea kantaa hyvää hedelmää. Me haluamme vähintään kuulla kiitoksen sanat, jos olemme toteuttaneet ihmisyyden vähimmäisvaatimukset.

Kaikki ihmiset ymmärtävät, että ihmisen pitäisi olla toisille hyvä. Ja samalla sitä ei ymmärrä meistä kukaan. Me kaikki olemme vain palvelijoita toisillemme. Jeesuksen pyyntö ihmisille on radikaali tasa-arvon vaatimus. Yhteiskunnissa lienee väistämättä hierarkioita, mutta ihmisyydessä niitä ei pitäisi olla. Ehkä juuri siksi ihastelemme syksyisin kauniin helakkaa omenapuuta, että emme itse siihen mitenkään pystyisi. Kantamaan kiitokset makeita hedelmiä iloksi ihmiskunnalle.

Nanna Helaakoski
Kirjoittaja on Kampin kappelin pappi

Hengissä

Evankeliumi Luuk. 2: 22–33

Kun tuli päivä, jolloin heidän Mooseksen lain mukaan piti puhdistautua, he menivät Jerusalemiin viedäkseen lapsen Herran eteen, sillä Herran laissa sanotaan näin: ”Jokainen poikalapsi, joka esikoisena tulee äitinsä kohdusta, on pyhitettävä Herralle.”

Samalla heidän piti tuoda Herran laissa säädetty uhri, ”kaksi metsäkyhkyä tai kyhkyksenpoikaa”.

Jerusalemmissä eli hurskas ja jumalaapel-

käävä mies, jonka nimi oli Simeon. Hän odotti Israelille luvattua lohdutusta, ja Pyhä Henki oli hänen yllään.

Pyhä Henki oli hänelle ilmoittanut, ettei kuolema kohtaa häntä ennen kuin hän on nähnyt Herran Voidellun. Hengen johduksesta hän tuli temppeleihin, ja kun Jeesuksen vanhemmat toivat lasta sinne tehdäkseen sen, mikä lain mukaan oli tehtävä, hän otti lapsen käsivarsilleen, ylisti Jumalaa ja sanoi:

– Herra, nyt sinä annat palvelijasi rauhassa lähteä, niin kuin olet luvannut. Minun silmäni ovat nähneet sinun pelastuksesi, jonka olet kaikille kansoille valmistanut: valon, joka koittaa pakanakansoille, kirkkauden, joka loistaa kansalle Israelille. Jeesuksen isä ja äiti olivat ihmeissään siitä, mitä hänestä sanottiin.

Toivo on valon lähde pimeässä

Mikä mies oli Simeon? Miksi Pyhä Henki puhui juuri hänelle?

Simeonin persoona jää aivoimeksi. Erään legendan mukaan hän oli tunnetun juutalaisen rabbi Hillelin poika, Simeon ben Hillel. Joidenkin mukaan hän oli rabbi Gamalielin isä. Gamaliel oli puolestaan tunnettu fariseus ja Suuren neuvoston jäsen, jopa sen johtajakin, sekä Paavalin oppi-isä. Hän oli joka tapauksessa hurskas, juutalainen kirjannoppinut, iäkäs, erään perimätiedon mukaan tuolloin jopa 112 vuotias. Häntä voi pitää eräänlaisena Vanhan liiton puhdasoppisena Messiaan odottajana, mutta toisaalta hänessä, vanhuksesta ja uuden liiton Jeesus-vauvassa on jotain hyvin vastakkainasettävää.

Hän todella odotti syvästi profeettojen ennustamaa Messiaasta. Jumala näki hyväksi ilmoittaa hänelle tuon lupauksen täyttymyksestä. Ikävöivä, odottava usko sai hänen kohdallaan täyttymyksen. Jumala näkee hyväksi ilmoittaa tulevia tapahtumia. Simeon oli todellinen profeetta, joka välitti Jumalalta saamansa viestin Joosefille ja Marialle, näin rohkaisien ja vahvistaen heitä saamassaan ainutlaatuisessa kutsumuksessa.

Simeon jaksoi odottaa Jumalan lupauksen täyttymistä. Mikä merkitys toivolla on elämässämme?

Sanotaan, että ”niin kauan kun on elämää, on toivoa”. Sanontaa on käännetty myös toisin päin: ”niin kauan kun on toivoa, on elämää”. Kumpikin pitää paikkansa. Usein vastakohtat avaavat asioiden merkitystä. Toivon vastakohta on epätoivo.

Epätoivo, toivottomuus nakertaa elämää ja sen perustuksia todella pahasti. Pienenkin toivon kipinä voi saada ihmeitä aikaan epätoivoisen elämän keskellä. Se saattaa olla se viimeinen oljenkorsi, joka kannattelee elämässä.

Toivo on valon lähde pimeässä. Usko ja toivo ovat sisaruksia, vakka ja kansi. Paavalilta on peräisin kolminaisuus: usko, toivo ja rakkaus. Keskiajan suuren oppineen Tuomas Akvinalaisen mukaan toivo, kuten usko ja rakkaus, kuuluu niin sanottu teologisiin hyveisiin seitsemästä kristillisestä hyveestä. Paavalilla on hieno kuva toivosta ankurina, joka on heitetty esiripään, siis tämän ajallisen ulkopuolelle. Toivo katsoo kuolemankin rajan yli. Näin se ankuroi elämän johonkin paljon suurempaan.

Mihin Simeonin esimerkki meitä kutsuu?

Simeon kutsuu meitä olemaan kestäviä, uskollisia. Se kutsuu meitä odottamaan Jumalan lupauksen täyttymistä, Jumalan aikaa. Se kutsuu meitä rohkaisemaan ja siunaamaan toisiamme, kuten ylläolevaa tekstikatkelmaa seuraava jae Luuk. 2:34 kertoo. Voit lukea sen Raamatusta. Se kutsuu meitä kertomaan Jeesuksesta, joka on maailman/elämän valo ja toivo.

Mistä kynttilänpäivä meitä muistuttaa? Kynttilänpäivä luo kaaren reilua kuukauttoisin päin: ”niin kauan kun on toivoa, on elämää”. Kumpikin pitää paikkansa. Usein vastakohtat avaavat asioiden merkitystä. Toivon vastakohta on epätoivo.

Aluekappalainen Risto Vallipuro saarnaa kynttilänpäivänä, sunnuntaina 7.2. Tikkakosken kirkossa kello 10.

Hengissä-palstalla Jyväskylän seurakunnan papit tulkitsevat Raamatua.

kynttilöillä oli suurempi merkitys kuin meidän aikamme nimenomaan valon lähteenä Meillä ne ovat enemmän tunnelman luojia, joka ei ole toki vähäinen merkitykseltään. Mikä estäisi meitä tekemästä samaa kirkoissamme tai kodeissamme. Kynttilänpäivän teema Evankeliumikirjassa on ”Kristus, Jumalan kirkkauden säteily”. Siinäpä viestiä ja muistutusta, eräänlaisena jouluevankeliumin vahvistajana ja toistajana, meille kerrakseen.

Pian on palindromihäiden aika

Aluekappalainen Riku Buchtin mielestä kirkossa pitäisi aina puhua rakkaudesta.

■ ELINA MANNINEN teksti ja kuva

Kuokkalan kirkon suosittu häätapahtumat saavat jatkoa, kun kirkon ovet avataan tuleville aviopareille jälleen 12. helmikuuta. Päivämäärä 12.02.2021 on hauska palindromi ja toimii myös helposti muistettavana häpäivänä. Aiemmin häätapahtumia on järjestetty ainakin 10.10.2010, 11.11.2011 ja 2.2.2020.

Kuokkalan aluekappalaisen Riku Buchtin mielestä häätapahtumat sopivat kirkkoon mainiosti.

– Kristillisen ihmiskäsityksen mukaan elämän tarkoitus toteutuu toisiin sitoutuvassa rakkautessa. Kuokkalan kirkon aulassa on kehystettyä teksti *Love is*

spoken here – muistutuksena siitä, että kirkossa pitäisi aina puhua rakkaudesta eri näkökulmista.

Bucht näkee häätapahtumille myös selkeän tarpeen.

– On monia pariskuntia, jotka tietävät haluavansa pysyä yhdessä ja mennä sopivan hetken tullen naimisiin, mutta käytännössä häiden järjestäminen elämän muiden touhujen keskellä vain jää.

Helmikuisessa vihkimisten illassa vihkijöinä toimivat Kuokkalan alue seurakunnan papit, ja häämusiikkista vastaavat seurakunnan musiikin ammattilaiset. Pareille tarjotaan mahdollisuus myös pienimuotoiseen hääkuvaukseen kirkolla.

Vihittäväksi saapuvat tarvitsevat mukaansa tulevan puolison lisäksi sormukset, henkilöllisyystodistukset sekä todistukset avioliiton esteiden tutkinnasta. Iltaan on ennakkoilmoittautuminen ja vihkimisaikojia on varattu kahdeksatoista parille. Häävieraisten määrän koronatilanteen vuoksi rajoit-

Aluekappalainen Riku Bucht vihki pariskuntia Kuokkalan kirkon häätapahtumassa myös 2.2.2020.

tettu enintään kuuteen henkilöön pariskuntaa kohti.

– Avioliitto tarjoaa mahdollisuutta sitoutua, rakastaa ja ottaa rakkautta vastaan. Nämä ovat kaikkien elämän tärkeimpiä juttuja, vaika

ka eivät aina pelkästään helppoja, Bucht tuumaa.

– Parhaimmillaan avioliitto voi olla ihan tavallinen elämä, itkuineen ja nauruineen, jaettuina toisen ihmisen kanssa.

Katso lisätiedot tapahtumasta: jyvaskylanseurakunta.fi

Elämäankaari

KASTETUT

Josefina Sari Rosa-Maria Airaksinen
Evensa Isla Emilia Aho
Inna Emilia Hakanen
Emil Niilo Herman Harmaala
Livia Aino Matilda Harmaala
Joel Erka Aleksander Huhtinen
Viljami Valtter Nyryrki Hytönen
Hugo Sakari Jalli
Venni Oskar Jokihäärä
Ellen Aurora Katainen
Brii Deea Adelia Keski-Luopa
Adela Karelia Koskimäki
Taavi Topias Kosonen
Krista Johanna Kosunen
Edvin Oliver Kotilainen
Ensio Vilhelm Kovanen
Sauli Antero Kovanen
Lotta Elsa Linnea Kähkönen
Oliver Pekka Antero Kõnõnen
Aaron Olavi Launonen
Elna Annikki Lautamäki
Jooa Seppo Antero Leppänen
Anni Linnea Liimatainen
Nestor Konrad Matthias
Aamos Eero Edvard Miekkaavaara
Elsa Hilma-Ilona Mikkonen
Lucy Bianca Elizabeth Murtomäki
Gunilla Elviira Mylläinen
Siiri-Tuulikki Nevala
Vesa Tapio Nevalainen
Oiva Anselmi Nykänen
Veikko Armas Nykänen
Eemil Eino Samuel Ojanen
Oliver Benjamin Pajala
Vilho Arvo Johannes Pakanen
Miska Juhani Oliver Palonen
Elieel Aarne Johannes Perälä
Veeti Aukusti Pulkkinen
Elsi Maaria Pyhäläinen
Jooa Aatos Ilari Ritvonen
Leon Väinö Valfrid Salmela
Ellie Frida Mikaela Syrjälä
Iida Viola Anneli Syrjäkä
Alina Sofia Terho
Eetu Antero Tiilikainen
Liina Maria Tuominen
Daniel Alexander Turunen
Neela Lumi Emilia Turunen
Niilo Emil Johannes Vuorela
Nelma Lydia Vuorimies

Evvi Kristiina Väliheikki
Tapio Kalevi Yliruka

KUULUTETUT

Jarkko Tapio Wilén ja
Emmi Karoliina Nieminen
Jussi Matias Aumanen ja
Mari Ella Mäkinen

KUOLLEET

Reino Matti Pulli 101 v
Enni Sisko Pekkarinen 97 v
Lempi Eufrosyne Helmola 96 v
Anja Alice Hirvi 96 v
Lyyli Annikki Latvala 96 v
Seppo Martti Olavi Lindell 96 v
Aune Eliina Ahonen 95 v
Airi Inkeri Hoffman 95 v
Sulo Eino Hietanen 94 v
Eeva-Maija Kotimäki 94 v
Kaino Johannes Auvinen 93 v
Yrjö Osmo Rauno Jaatinen 93 v
Eila Ester Elisabet Liinama 93 v

Aila Tilsala 92 v
Kaija Annikki Hannonen 91 v
Elvi Sanna Marjatta Hinttala 91 v
Veli Antero Virkajärvi 91 v
Aila Sinikka Tentke 91 v
Lidia Loukas 90 v
Marja-Maija Jaatinen 90 v
Kaija Marjatta Muuronen 90 v
Sisko Annikki Hänninen 89 v
Aino Sanna-Liisa Kaunisto 89 v
Pekka Johannes Mikkola 89 v
Saima Eliisa Raassina 89 v
Leena Lemmitty Sippola 89 v
Anja Eila Peltonen 88 v
Pertti Petter Naukkarinen 88 v
Raija Johannes Nyrhinen 88 v
Raija Anneli Palander 88 v
Hilkka Paula Marjatta Palokangas 88 v
Sulo Eino Hietanen 88 v
Ritva Sinikka Vatanen 88 v
Unto Ilmari Kolehmainen 87 v
Uolevi Johannes Matilainen 87 v
Airi Kaarina Simoinen 87 v

Aura Helena Vaurio 87 v
Seija Annikki Kallio 86 v
Aino Helena Nirkkonen 86 v
Tauno Eljas Oittinen 86 v
Onni Kalevi Saaripuu 86 v
Eero Jaakko Verkasalo 86 v
Aili Sylvi Leinonen 85 v
Leila Reeta Maria Sivunen 85 v
Olavi Kaarlo Aatami Kajanus 84 v
Urho Einari Kenias 84 v
Hilkka Kyllikki Kivelä 84 v
Vuokko Tuulikki Kuukkanen 84 v
Kaija Anneli Pihlainen 84 v
Armi Maija Välsaari 84 v
Ismo Tapani Aarnio 83 v
Sinikka Terttu Tuulikki Paalanen 83 v
Paavo Olavi Pasanen 83 v
Vesa Jorma Juhani Eronen 82 v
Ulla Sakari Kuisma 82 v
Vieno Paananen 82 v
Raija Mirjam Tuomanen 82 v
Elvi Karhu 81 v
Kirsti Helena Linna 81 v

Heikki Johannes Mäkinen 81 v
Antti Ensio Jokihäärä 80 v
Yrjö Taavetti Väisänen 80 v
Raimo Kalervo Ahonen 79 v
Risto Henrik Pulliainen 79 v
Lea Marjatta Lehtonen 78 v
Asta Heleena Mäkiharju 78 v
Juha Vaherto 78 v
Pentti Olavi Häkkinen 77 v
Alpo Kalervo Hilden 74 v
Pekka Erkki Olavi Hänninen 74 v
Eila Elina Sandelin 74 v
Heikki Juhani Junnila 73 v
Ilkka Veli Tapio Pekki 72 v
Pekka Tsusoff 72 v
Veikko Tapio Romo 70 v
Teuvo Sulevi Tainio 69 v
Anne Maria Leikman 66 v
Klaus Ilmari Saarinen 66 v
Arvo Juhani Hakkarainen 65 v
Vesa Aulis Olavi Tihoonen 65 v
Heimo Antero Syrjäkivi 64 v
Ari Olavi Heinonen 62 v
Jari Olavi Jääntti 60 v
Eino Matti Haara 60 v
Aarto Kalevi Pessinen 60 v
Tarmo Otto Ikonen 58 v
Sirpa Anneli Koivusalo 57 v
Juha Paavali Penttinen 56 v
Asta Helena Selin 54 v
Anna Liisa Pasanen 53 v
Asta Annikki Seppälä 38 v
Hannu Markku Tapani Heiniluoma 36 v
Joonatan Daniel Kuusenoja 17 v

Rakas Jumala.
Kiitos, että olet kanssamme kaikissa elämämme vaiheissa. Huolehdi meistä, kun olemme aivan pieniä. Kannat meitä, kun kasvamme. Kiitos, että myös tämän elämän päättyessä pidät meistä huolta ja kutsut meidät taivaan kotiin. Lohduta meitä, kun on suruun aika. Anna meidän aavistaa jo täällä jotakin taivaan kirkkaudesta. Unto Ilmari Kolehmainen Jeesukseen kaikkina päivinä. Kuule meitä hänen rakkautensa tähden.

Monet eläkeläiset sinnittelevät todella pienellä eläkkeellä. Tämänvuotisella Yhteisvastuukeräyksellä tuetaan taloudellisissa vaikeuksissa olevia ikäihmisiä.

Tiesitkö?

Yhteisvastuukeräys 2021

- Lähikeräysten ohella tai sijasta voit antaa lahjasi Jyväskylän seurakunnan MobilePay-numeroon 69200 tai tekemällä lahjoituksen seurakuntamme nettilahjoitussivulla osoitteessa yhteisvastuu.fi/jyvaskyla.
- Jos lahjoitat pankin kautta, lisää lahjoitukseesi seurakuntamme viitenumero 307114. Yhteisvastuun pankkitilit ovat: Aktia FI82 4055 0010 4148 41, Nordea FI16 2089 1800 0067 75 ja Pohjola pankki FI14 5000 0120 2362 28.
- Jyväskylän seurakunnan yhteisvastuutapahtumat alkavat konsertilla su 7.2. Lue lisää sivulta 11.

Köyhyys koettelee ikäihmisiä

Monet vanhuksat elävät taloudellisessa ja sosiaalisessa ahdingossa. Tämän vuoden Yhteisvastuukeräyksen tuotolla autetaan taloudellisissa vaikeuksissa olevia ikäihmisiä.

SIRPA SEPPÄ, SIRPA KOIVISTO teksti
PIXABY, kuva

Vähävaraiset vanhuksat ovat usein tilanteessa, jossa vaikeudet kasaantuvat. Köyhyys aiheuttaa helposti terveydellisiä ongelmia, sosiaalista eristäytymistä, yksinäisyyttä ja digisyrjäytymistä.

Seurakuntien diakoniatyössä ikäihmisten taloudelliseen hätään törmätään usein, Jyväskylän seurakunnan diakonian asiantuntija **Kirsi Lepoaho** vahvistaa.

– Monet eläkeläiset sinnittelevät todella pienellä eläkkeellä. He joutuvat miettimään, riittävätkö rahat lääkkeiden jälkeen ruokaan.

Tällaisia asioita ei soisi kenenkään vanhuksen joutuvan miettimään, Lepoaho sanoo.

40 prosenttia eläkeläisistä saa eläkettä alle 1 250 euroa kuukaudessa. Karua on, että suurin yksittäinen seurakuntien ruoka-avun asiakasryhmä on vähävaraiset vanhuksat.

Lepoahon mielestä on tärkeää, että tämänvuotisen Yhteisvastuukeräyksen keskiössä ovat nimenomaan ikäihmiset.

– Koronavuosi on koetellut erityisesti vanhuksia. Se on lisännyt yksinäisyyttä ja tuonut mukanaan monenlaista hätää. Tässä tilanteessa on hyvä huomioida varsinkin köyhyydestä kärsivät ikäihmiset, Lepoaho huomauttaa.

Kunkin seurakunnan keräystuotosta 20 prosenttia jää käytettäväksi ikäihmisten ahdingon helpottamiseksi oman seurakunnan alueella.

” 40 prosenttia eläkeläisistä saa eläkettä alle 1 250 euroa kuukaudessa.

Jyväskylän seurakunnan keräystuotto käytetään ikäihmisten taloudelliseen tukemiseen hankkimalla varoilla liinavaatteita, peitteitä, tyynyjä ja hygieniatarvikkeita.

Apu kanavoidaan perille Jyväskylän Oivakeskuksen kautta.

– Aina pieni eläke ei riitä välttämättömiin kuluihin, puhumattakaan mistään ylimääräisestä. Köyhyys ilmenee esimerkiksi kotipalvelua tarvitsevilla ikäihmisillä niin, ettei heillä ole varaa uusia liinavaatteita, peitteitä ja tyynejä. Myös hygieniatarvikkeet ovat tarpeen. Elämänlaadun kannalta nämä ovat merkittäviä asioita, Lepoaho kertoo.

Lepoahon mielestä on hyvä, että apu viedään perille kotipalvelun kautta.

– Kotipalvelussa kohtaamme laajemmin ihmisiä, joiden hädästä emme tiedä. He ovat niitä, jotka

eivät pääse hakemaan apua muualta.

Yhteisvastuukeräyksen tuotosta 20 prosenttia kohdennetaan keräysvuoden kotimaan yhteistyökumppaneiden Kirkon diakoniarahaston ja Seurakuntaopiston kautta.

Diakoniarahasto kohdentaa varat heikoimmassa asemassa olevien ikäihmisten taloudelliseen avustustoimintaan yhteistyössä paikalliseurakuntien kanssa.

Seurakuntaopisto kokoaa valtakunnallisen kansanopistoverkon, joka toteuttaa ikäihmisille maksettomia taloudenhallinnan koulutuksia sekä digitaalisten valmennusten ensi vuodesta alkaen.

Rahat eivät riitä ruokaan ja lääkkeisiin

Köyhyys on Ugandaan pakolaisina asettuneiden kongolaisvanhusten suurin haaste.

NOORA POHJANHEIMO teksti
SUMY SADURNI kuva

Maria Nyrabagazohe, 67, asuu Kyakan pakolaisasutusalueella kahden lapsenlapsensa kanssa. Lapset ovat 8-vuotias **Anarite** ja 10-vuotias **Sylvester**. He pakenivat Ugandaan Kongon väkivaltaisuuksia vuonna 2018. Marian aviomies ja kaksi poikaa kuolivat levottomuuksissa, eikä Maria tiedä missä tytär, lastenlasten äiti, on. Tai onko hän edes elossa.

Maria huolehtii lastenlapsistaan yksin. Hänellä on paljon kipuja ja kotitöiden tekeminen on sen vuoksi vaikeaa. Lapset joutuvat tekemään suuren osan kotitöistä. Marian ruokakunta saa 21 000 Ugandan shillinkiä eli noin 5,25 euroa kuukaudessa ruokaan. Ravinnosta on jatkuvasti pulaa.

– Ajattelen perhettäni joka päivä. Lapset kyselevät milloin tapaavat taas äitinsä, Nyrabagazohe kertoo.

Nzirane Hadijah, 67, elää Rwandan pakolaisasutusalueella. Hadijahn tytär kuoli synnytyksessä ja sen vuoksi hän huolehtii nyt lapsenlapsistaan ja he asuvat yhdessä. Hadijah pakeni Kongon levottomuuksia Ugandaan seitsemän vuotta sitten.

– Elämä Ugandassa on vaikeaa, sillä terveydenhuollon saaminen on hankalaa ja rahaa lääkkeisiin ei ole tarpeeksi. Saan kuitenkin nukkua yöni rauhassa, eikä tarvitse pelätä yöllä kuuluvia luotien ja kranaattien ääniä.

Hadijah viljelee maata ja saa siitä tarpeeksi ruokaa perheen elättämiseen.

– Elän tässä hetkessä. En halua muistella menneitä, sillä muistot ovat liian kivuliaita, hän sanoo.

Yhteisvastuukeräyksen tuotosta yli puolet, 60 prosenttia, ohjataan kehittyviin maihin Kirkon Ulkomaanavun katastrofirahaston kautta. Yhteisvastuukeräyksen 2021 tuotolla tuetaan arvokkaan vanhuuden mahdollistamista auttamalla katastrofien, konfliktien ja

Maria Nyrabagazohe, 67, asuu Kyakan pakolaisasutusalueella Ugandassa yhdessä lastenlastensa 10-vuotiaan Sylvesterin (vas.) ja 8-vuotiaan Anariten kanssa. He pakenivat Ugandaan Kongon väkivaltaisuuksia. Elämä on niukkaa ja ruuasta on jatkuva puute.

luonnonmullistusten aiheuttamissa hätätilanteissa hauraimpia yhteisöjä, vanhuksia ja perheitä.

Kansainvälisen diakonian esi-

merkkikohdema on Uganda, mutta apua ohjataan kulloisenkin tarpeen mukaan yli kymmeneen maahan.